



# سوئېدلېي خُملکه

( لنډکي هنري نثرونه )

[Ketabton.com](http://Ketabton.com)

گل رحمان رحمانی

۱۳۹۴ لمريز کال

# سوڄپدلي ڄمڪه

( لنڊڪي هنري نثرونه )

ليڪوال:

گل رحمن رحمانِي

۱۳۹۴ ال ڪال



## کتاب پښندنه:

- 
- د کتاب نوم: سوځېدلې ځمکه  
ليکوال: گل رحمن رحمانی  
خپروندی: د افغانستان ملي تحریک، فرهنگي خانګه  
وېبپاڼه: [www.melitahrik.com](http://www.melitahrik.com)  
ډیزاین: ضیاء ساپی  
پښتۍ ډیزاین: فیاض حمید  
چاپشمېر: ۱۰۰۰ ټوکه  
چاپکال: ۱۳۹۴ ل کال / ۲۰۱۵ م  
د تحریک د خپرونو لړۍ: (۵۸)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

## دالی

د خپلې هسټۍ سوځېدلې خاورې ته!  
هغه بادونو ته چې ستا د وجود سوځېدلې  
خاوره یې زما له سترگو پناه کړه!  
او تا ته چې ځواني دې د پردې وطن خاورو او  
سختیو کې وبايلله او نازنین وطن ته پټې  
سترگې را ستون شوې.

رحماني

# نیولیک

## گنه \_\_\_\_\_ سرلیک \_\_\_\_\_ مخ

- i. د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ  
الف
- ii. رحمانی د ادبی توتې گلخانگې د پاللو په ازمون کې  
و
- iii. رحمانی د خپلو ادبی طرحو په سوځېدلي ځمکه  
ع
- iv. لوړ خیال  
ص
- v. زما د ژوند سوځېدلي ځمکه  
ت
- ۱- د شکرانې سجده ..... ۱
- ۲- شین خوب ..... ۲
- ۳- سوځېدلي ځمکه ..... ۴
- ۴- پرېنښته که شیطان! ..... ۲
- ۵- پرېنښته ..... ۱۰
- ۶- د مینې تاج ..... ۱۱
- ۷- د سمخې گل ..... ۱۲
- ۸- د مرغانو بیه ..... ۱۳
- ۹- پېغور ..... ۱۴
- ۱۰- ته او موسمونه ..... ۱۵

- ۱۱- اوبنکې او باران----- ۱۷
- ۱۲- زما چيغې----- ۱۹
- ۱۳- لايزاله سندرہ----- ۲۱
- ۱۴- نامريه وړانگه----- ۲۲
- ۱۵- تيارې او دعاگانې----- ۲۳
- ۱۶- ناوړه غچ----- ۲۵
- ۱۷- تودوخه----- ۲۶
- ۱۸- د اوبو دېوال----- ۲۷
- ۱۹- خاموشه چيغې----- ۲۸
- ۲۰- د فطرت انتقام----- ۳۰
- ۲۱- د غرور احساس----- ۳۲
- ۲۲- د مرغانو نړۍ----- ۳۴
- ۲۳- سره پايه----- ۳۵
- ۲۴- د ماتېدو غږ----- ۳۶
- ۲۵- باور----- ۳۷
- ۲۶- د خدای کور----- ۳۸
- ۲۷- خېرې----- ۳۹
- ۲۸- د خوښۍ ورځ----- ۴۲
- ۲۹- د ښارمانۍ----- ۴۴
- ۳۰- د سکروټو په منځ کې----- ۴۷
- ۳۱- هغه او لمر----- ۴۸
- ۳۲- زما وطنه!----- ۵۰

- ۳۳- د ژوند بېړۍ ..... ۵۴
- ۳۴- سوي پانې ..... ۵۲
- ۳۵- مرگونې دره ..... ۵۸
- ۳۲- جزا ..... ۵۹
- ۳۷- د شاعر مقام ..... ۶۰
- ۳۸- يوه شپه ..... ۶۱
- ۳۹- وروستی ماښام ..... ۶۴
- ۴۰- اتله ..... ۶۲
- ۴۱- غرنی گل ..... ۶۷
- ۴۲- مینه او دعا ..... ۶۹
- ۴۳- نالوستې مینه ..... ۷۰
- ۴۴- شېبه ..... ۷۱
- ۴۵- جنتي وږمه ..... ۷۲
- ۴۶- پټه ښکلا ..... ۷۳
- ۴۷- کاغذي گلونه ..... ۷۴
- ۴۸- اې زما ستونزو! ..... ۷۵
- ۴۹- انځور ..... ۷۸
- ۵۰- ستالپه ..... ۷۹
- ۵۱- وچ شوی گل ..... ۸۰
- ۵۲- چې پسرلی شي ..... ۸۱
- ۵۳- د خدای زور ..... ۸۲

- ۵۴- زما خوښي ----- ۸۳
- ۵۵- انسان او خدای ----- ۸۴
- ۵۶- بڼڅه ----- ۸۲
- ۵۷- د ازادۍ وږمه ----- ۸۷
- ۵۸- په خدای دې سپارم ----- ۸۸
- ۵۹- دروغ ----- ۸۹
- ۶۰- سندرغاړې ----- ۹۰
- ۶۱- ژوندۍ کیسه ----- ۹۱
- ۶۲- ټکنالوژي ----- ۹۲
- ۶۳- لومړیتوب ----- ۹۴
- ۶۴- بنکلا او ملنگ ----- ۹۵
- ۶۵- توپیر ----- ۹۲
- ۶۶- سولې ته! ----- ۹۷
- ۶۷- اړیکه ----- ۹۸
- ۶۸- شاعرانه عظمت ----- ۹۹
- ۶۹- معصوم زړه ----- ۱۰۰
- ۷۰- هوسی او ښکاري ----- ۱۰۱
- ۷۱- شیطاني جالونه ----- ۱۰۲
- ۷۲- وړکتون ----- ۱۰۴
- ۷۳- کاذب غرور ----- ۱۰۷
- ۷۴- تږې سترگې ----- ۱۰۸

- ۷۵- د واکمن تصویر----- ۱۰۹
- ۷۵- زرین خپرکی----- ۱۱۱
- ۷۲- سوله او ماشوم----- ۱۱۲
- ۷۷- شکایت----- ۱۱۵
- ۷۸- هیله----- ۱۱۲
- ۷۹- توپیری تفکر----- ۱۱۷
- ۸۰- توپیرونه----- ۱۱۸
- ۸۱- خبرې----- ۱۲۰
- ۸۲- تاریخي پانه----- ۱۲۱
- ۸۳- شاهانه تاج----- ۱۲۲
- ۸۴- بوډا او دوې ورځې----- ۱۲۳
- ۸۵- اووه ورځې، اووه فریادونه----- ۱۲۵

## د یوه سپېڅلي وجدان شین غږ

د گران رحمانی شاعرانه او منشور شعرونه :

ځینې ادبپوهان وايي: ښکلی نثرهغې ښایسته مایې ته ورته دی چې معماریکې یوه څښته هم بېځایه او بې هدفه کارولې نه وي. نثر چې څومره ساده، سلیس او روان وي؛ پکې له پېچلیو او بی خونده اوږدو جملو څخه ډډه شوې وي، هومره لوستونکي ژرڅاتته راکاري اود لیکوال د لیکنې په مقصد یې ژر سرخلاصېږي.

یوشمېرلیکولان دومره اوږدې جملې کاروي چې کله یې لوستونکي د جملې پای او یا خبر ته رسېږي؛ مبتدا ترې هېره شوې وي، لوستونکي مجبوره کېږي چې لوستل شوې جمله بیا ځلې ولولې، څوپوره مانا ترې واخلي. د ورته کلماتو، انځورونو او تشبېهاتو تکرارهم د نثر د کمزورۍ سبب کېږي، په نثر کې هڅه په کار ده چې نوي کلمات او تشبېهات وکارول شي، ددی کار د پاره لیکوال باید په خپله ژبه مسلط او دلغاتونو زېرمه یې زیاته وي

زموږ یوشمېرلیکوالان چې کله غواړي د یوې موضوع په اړه څه ولیکي، نولومړی پری یوه لوبشت مقدمه اوسریزه لیکي له هغه وروسته چې کله اصلي موضوع ته راگرځي، لوستونکي، یې پاتې مقاله اویالیکنه کات کړي او په تاخچه کې یې اېښي وي.

لیکوال ته په کار ده چې خپلې خبرې سیده له اصلي موضوع څخه پیل کړي، بې ځایه مقدمې او خبرې دې نه لیکي، چې د لوستونکي دوخت ضایع کېدو او زړه تنگی سبب کېږي. داستونزه د یوشمېر شاعرانو په ازادو او بې قافیو شعرونو کې هم لیدل کېږي.

یو چا ټوکه کوله چې د وخت د تنگیسا په وجه مې د یو شاعر له ازاد شعر څخه خو کړنې وایستي او وروسته مې خپرې کړې، زما په دې کار سره نه د شعر محتوا کې بدلون راغی او نه هم پرې شاعر پوه شو چې د شعر یوه برخه یې اېستل شوې وه.

له موضوع سره د نثر تناسب هم تر ټولو مهمه خبره ده، هره موضوع ځانته ځانگړې نثراو ژبه غواړي، که چېرې تاسو د زرکاله پخوانو یو پېښې په هکله کیسه جوړوئ، نود کرکټرونو ژبې یې د اوسنیو خلکو له خبرو سره په توپیر وکاروئ. د یوې جنایې زیرې پېښې نثر د طنز او فکاهي له نثر سره پوره توپیر او خپل ځانگړی تناسب ولري.

شاعرانه او عاطفي موضوع گانې بویه ځانته نثر، فضا او خوند ولري، زیات پکې له هغو کلماتو استفاده وشي چې د احساساتو په بیان کې ډېره مرسته کولی شي. د ژبې عفت خو حتی د ښکښلو په وخت کې هم مراعات او وساتل شي. بله خبره چې یادول یې بیا هم ضروري گڼم، هغه په هنري نثر کې د ایجاز مسئله ده.

د څولنې و کلماتو په واسطه د یولوې مطلب بیانولو ته ایجاز وایي، چې لیکوال یې باید هروخت په پام کې ونیسي، د هرې موضوع په غوره کولو کې د لوستونکي ذوق باید او باید په پام کې ونیول شي، ځکه

مورې بې خلکوته لیکو او خلک هم زموره هغه خبرې او موضوع گانې لولي او اوري چې دهغوی له شخصي او ټولنيز ژوند او اړتياوو سره مستقيم تړاو اود ستونزو په کمولوکې مرسته وکولی شي.

لوستونکی او اورېدونکی ډېرنازولی وي ، په ډېرې بې پروايۍ سره د يوچا اثرليري غورځوی. هغوی ته دامهمه نه ده چې لیکوال په دې ليکنې اویا په دې خپرونې څومره خواري کړې ده ، هغوی يوازې اويوازې خپل ذوق خړوبول غواړي اوبس! نولیکوال ته پکار دی چې دوخت له تقاضواوغوښتنوسره سم موضوع گانې انتخاب کړي ، مورېته دا نه دی په کار چې پوه شو چې ایا په مریخ کې اوبه شته اوکه نه ؟

مورېته مهمه داده چې پوه شو څنگه کولی شو د اوسنيو ستونزو څخه خلاصی او په مشکلاتو لاسبری پیداکړو اود ژوند سالموامکاناتوڅخه گټه واخلو؟ له ماڅخه خبرې له اصلی موضوع څخه ځکه بلې خواته اوږدې شوې چې غوښتل مې په همدې پلمې ځینو هغو نویو لیکوالوته خپل غږ ورسوم ، چې غواړي نوې ليکنې وکړي او په دی برخه کې د پرمختگ په تمه دي ، هیله ده بخښنه به راته کوی.

گرانه لوستونکيه !

ستا مخی ته دیوه داسې ځوان اوتکره لیکوال د زړه په وینولیکل شوې هنري ټوټې پرته دي ، چې په هرې یوې کې یی د ښه نثرلیکلو قواعد مراعات شوي اوترپایه یې خپله شاعرانه فضا او خوند ساتلی دی. زمور دغه گران لیکوال گل رحمن رحمانی دی. لوی خدای

"ج" ورته وچت لاس او پوره استعداد ورکړی دی، لیکنې یې د نقاشۍ د گرانیهه تابلوگانوپه خپر ارزښت او خوند لري.

لیکوال په خپل وچت قلم او نازکې طبعې سره د شعراو نثر ترمنځ پوله ښکته کړې او د وخت د اړتیا او غوښتنو پربنسټ یې منشور شعرونه لیکلي دي او هغه د چا خبره په هسې او بې ارتباطو خبرو یې خپلې لیکنې دا خوا او هغه خوا نه دي غځولي.

ژبه یې ساده خوږه او بې تکلفه ده، د موضوع په غوره کولو کې یې ډېر دقت کړی دی، خپلو لیکنو ته یې داسې موضوع گانې انتخاب کړې چې د هروخت او زمانې په پیر کې ترې گټه اخیستل کېدای شي او په وخت او په یوه ځانگړي نظام پورې تړلي شيان یې نه دي راخیستي.

ځینې موضوعگانې خوداسې وي، چې د ټاکلې وخت او زمان له تېرېدو وروسته خپل هویت او ارزښت دلاسه ورکوي، خو د گران رحمانی په لیکنو کې دې خبرې ته ډېره توجه شوې او په یوه وخت او نظام پورې له تړلیو موضوع گانو څخه یې ډډه کړې ده.

کلمات یې ډیر ښکلي او د موضوع د نثر له تناسب سره سم غوره کړي دي، په حقیقت کې دغه درانه لیکوال د دغو هنري پنځونو دلارې د یوه سپېڅلي او پاک وجدان شین غږ په خورا سوزمن انداز وچت کړی دی. دلته یې ما د څو لیکنو څخه یو شمېر کرښې را اخیستي دي چې د لیکوال د لوړو عاطفي غبرگونونو او احساساتو څرگندونه کوي او له دې څو کرښو یې د لیکوالۍ پوره جاج او اندازه لگولی شو:

"ته ولاړې، پرته له دې، چې زما چينغې او په سترگو کې ولاړې اوبسکې وگورې. زما فريادونه له تانه وروسته په هغه درو او غرونو کې له ماسره يواځې پاتې شول"

"زموږ سترې مينې هم د سوځېدلې ځمکې بوی اخيستی او د تودوڅي په يوه وړوکي دايره کې راگيريو"

"ما له خپلو ټولو حواسو سترگې جوړې کړې، چې وخت مې ستا له نندارې پرته په بل څه تېر نه شي"

.... کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غوندي وي، چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دښمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی."

"د باران به څاڅکو کې به زما اوبسکې هم څوک نه گوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سړو له امله گڼي. هو زما ملگريه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه يې، آرام خوب وکړه."

په پای کې گران ليکوال او شاعر رحمانی ته د لاربرياليتوبونو هيله کوم، خدای دی نور هم توفيق ورکړي چې په دې برخه کې کار وکړي او خپل بډای خو فقير ادب ته هنري ډالۍ ورپه برخه کړي.

نور محمد لاهو

۲۰۱۴ کال، مې، المان

## رحماني د ادبي ټوټې گلخانگې

### د پاللو په ازمون کې

نه پوهېږم له کوم ځايه يې پيل کړم؟ د ښه نثر پر ځانگړنو او بېلگو وغږېږم، د ادبي ټوټې پر تاريخي شاليد، معيارونو او په پښتو ادب کې يې د ترويج او پراختيا په اړه خبرې وکړم او په رڼا کې يې د ښاغلي گل رحمن رحماني د دې ټولگې د ادبي ټوټو په اړه د نظر څرگندونه وکړم.

په لږ عمر کې د ښاغلي رحماني پر زده کړو، د ژورنالستيکو فعاليتونو په گډون د هغه په بېلابېلو هڅو، هنري، ادبي، څېړنيزو، تخليقي او ژباړل شوو اثارو تم شم او که ....

رحماني په ننگرهار کې د ادب او ښوونې د سپېڅلې لارې يو ژمن لاروی و چې زما د معنوي پېژنگلوي مزې ورسره غوټه شو او تر ښه هماغسې غوټه شوی او لاسې ټينگ او کلک پاتې شوی دی.

رحماني هماغه مهال سربېره پردې چې په ښوونيز ډگر کې هڅاند او لاسبری ځوان و، د ژورناليزم، شعر، ازادې مطالعې او د نورو ځوانانو په روزنه کې يې هم مخکښه او رغنده ونډه درلوده.

همدا هڅې، احساس او له پوهې سره د هغه بې کچه مینه او رښتینې لېوالتبا وه چې نن په لږ عمر کې د دومره بېلابېلو گڼو چاپو او ناچاپو اثارو خاوند دی چې زموږ ډېری علمي کادرونه به د ژوند ترپایه دومره بریاوو ته ونه رسېږي.

له دې حقیقته انکار نه شي کېدای چې زموږ ډېری علمي کادرونه په خپلو اړوندو مسلکي برخو کې ډېرې بریاوې ترلاسه کړي او د هېواد بې شمېره بچي یې په ښه توګه روزلي او ټولنې ته یې وړاندې کړي دي، خو متاسفانه له ډېریو نه یې داسې اثار ټولنې ته نه دي پاتې شوي چې راتلونکي نسل د هغه په نه شتون کې هم ترې د خپلې پوهې او وړتیا د پیاوړتیا او معلوماتو د پراختیا په موخه اړینه ګټه پورته کړي.

له نېکه مرغه ښاغلي رحمانی په کم عمر کې په بېلابېلو برخو کې د ګټورو اثارو داسې رانه خراغونه راتلونکي نسل ته پرېښودل، چې په رڼا کې به یې د پوهې، هنر او ادب په لارو کې د یون پرمهال له ټیندکونو او ټکرونو خوندي وي او ډاډمن او ګټور منزلونه به وهي. رحمانی لکه موج هیڅ کله هم آرام نه دی پاتې شوی او په آرامېدو کې یې خپله نابودي لیدلې ده، له همدې کبله تل هڅاند او خپاند پاتې شوی او لاهم په دې ډګر کې نه سترې کېدونکي رغند او ګټور ګامونه پورته کوي.

دادی د همدغو روانو او نه تم کېدونکو هڅو په بهیر کې نن د ښاغلي رحمانی نوی اثر (سوځېدلې ځمکه) ستاسې مبارک لاسونه ښکلوي.

سوځېدلې ځمکه د بناغلي گل رحمن رحمانې د ادبي ټوټو نوی اثر دی، چې پکې په ټوليز ډول شاوخوا ۷۰ ادبي ټوټې رانغاړل شوي دي.

که څه هم ادبي ټوټه په پښتو ادب کې نوې نه ده او د ترلاسه شوو معلوماتو له مخې دغه هنري ژانر د شلمې پېړۍ له لومړيو نه په پښتو ادب کې رواج موندلی او دادی ددې هنري گلورين ژانر گلخانگه له راحت زاخيلي نه تر رحمانې پورې راغزېزېدلې او وخت په وخت ډېرېو کلاسيکو، منځنۍ دورې او معاصرو ليکوالو پاللې او ښکلي رنگين گلونه يې پکې ټوکولي دي، خو همداراز چې له يوه پلوه هر ارزښت او حرکت تل د پرمختگ او تکامل په حال کې وي او له بل لوري د هر شاعر او ليکوال د ژوند زمانه، پېښې او حالات له بل سره توپير لري او هر يوه په خپلو شعرونو او ليکنو کې د منځپانگې له پلوه په بېلابېلو سياسي، ټولنيزو او نورو برخو کې د خپلې زمانې بېلابېلې موضوعگانې، پېښې او مفاهيم رانغاړي، نو د ادبي ټوټې په برخه کې هم له راحت زاخيلي نه تر رحمانې پورې د تکامل او منځپانگې له پلوه جوت مانيز او جوليز توپيرونه ترسترگو کېږي.

ترکومه ځايه چې ما په بېلابېلو برخو کې د بناغلي رحمانې بېلابېل اثار او پنځونې لوستي دي، دی د (هنر د ژوند لپاره) فلسفې ژمن لاروی دی، د رحمانې په ټولو هنري او ادبي تخليقي، څېړنيزو او ژباړل شوو اثارو کې دا انساني هدف او احساس په ډېر رښتيني ډول پالل شوی، د رحمانې له

اثارو په جوته توگه څرگندېږي چې هغه په تحقيقي، تخليقي او ژباړې برخه کې دې اصل ته ډېره جدي پاملرنه کړې ده.

رحماني د شعر په گډون له هرې ادبي او هنري پنځونې او ژباړې وړاندې د نوور گڼو پوښتنو ترڅنگ دا دوي عمده او بنسټيزې پوښتنې خپلې مخې ته رډي، هغوی ته ځواب پيدا کوي او بيا کار پيلوي:  
(ولې او څنگه).

دا دوي پوښتنې څومره چې په ظاهره کې ساده او اسانې ښکاري، دومره ساده او اسانې هم نه دي او ځواب موندل هم ورته اسانه کار نه دی، دې پوښتنو ته ځواب موندل ډېره ستړيا، هڅه، کړاو نه ستړې کېدونکي کار او مبارزه غواړي.

رحماني که شعر ليکي، که کيسه، که لنډه کيسه، که ناول ... يا کوم اثر ژباړي نو لومړی په دغو برخو کې له کورنيو او بهرنيو سرچينو څخه پر گټه اخستنې خپل معلومات بشپړوي او بيا يې ليکي.

هغه د ځينو ليکوالو او شاعرانو په څېر د خپل رسالت بېرې بې گودره په سيند نه لاهو کوي او په لوی لاس ځان او په بېرې کې ناست ملگري د سيند په څپو او گردابونو کې نه ډوبوي، بلکې لومړی لاره او گودر ورته لټوي، د سيند او بېرې په اړه خپل معلومات بشپړوي، بيا پرې ځان ښه

داډه کوي او بيا په بشپړ ډاډ د رسالت کښتۍ سبند ته ورکوزوي او په داډمنه توگه يې تر ټاکلي ساحله رسوي.

رحماني تل لوړ هدفونه ټاکي او رسېدلو ته يې د هر راز کړاو گاللو ته ځان چمتو کوي او بيا يون پيلوي، رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې په خاطر د بېلابېلو لويديځو او ختيځو کورنيو او نړيوالو کلاسيکو او معاصرو سترو او پېژندل شوو ليکوالو او شاعرانو لوړ اثار مطالعه کوي، په هره برخه کې د ټاکلي اثر د پنځونې په موخه بشپړ مسلکي معلومات ترلاسه کوي او بيا د اثر پر ليکلو پيل کوي.

هغه د نورو ختيځوالو او لويديځوالو ليکوالو او شاعرانو د اثارو د ژورې مطالعې ترڅنگ د نړۍ پېژندل شوي مفکر ليکوال جبران خليل ډبري اثار په ډېره پراخه، کره او دقيقه توگه مطالعه کړي او ډبري اثار يې پښتو ته ژباړلي دي، ځکه نو ليکنو يې د نورو نړيوالو او کورنيو مفکرينو د رنگونو پر خپلولو تر ډېره بريده د جبران خليل د ژور تفکر او لوړ تخيل تاثر او رنگ خپل کړی دی.

رحماني د بېلابېلو اثارو د پنځونې تر شا هدف ټاکي او لکه څنگه مو چې وويل، لومړی د (ولې) پوښتنې ته ځواب مومي بيا د هغه په رڼا کې کار پيلوي، ما چې د شعر په گډون د رحماني نور بېلابېل اثار او پنځونې کتلي او لوستي مې دي، نو د هغه په هر اثر او پنځونه کې گټور رغند پيغامونه، مسلکي معياري معلومات، د اصلاح او سمون لپاره گټور

رغند نصیحتونه، انتباهگانی، لارښوونې او نورې بېلابېلې ښېگنې شتون لري.

اوس که په ځانگړي ډول د ښاغلي رحمانی د همدې اثر (سوځېدلې ځمکه) په اړه د خپلو دغو ادعاوو د ثبوت لپاره کره دلایل وړاندې کړو، نو اړیو چې د ادبي ټوټې له تعریفه نیولې تر معیارونو او ځانگړنو پورې یوڅه رڼا واچوو او په رڼا کې یې د ښاغلي رحمانی ددغې ټولگې د بېلابېلو ادبي ټوټو د تللو واک او قضاوت تاسې ته پرېږدو:

له دې سره چې د پښتو ژبې د ادبي ټوټو د فورم په هکله تر اوسه د پام وړ ډېر کار نه دی شوی او ډېر کم مواد پکې پیدا کېږي، خو بیا هم هڅه کوم د خپلې ادعا د ثبوت لپاره له بېلابېلو سرچینو دوامه هڅه پیدا کړم چې تاسې یې له مخې د ښاغلي رحمانی د دغو ادبي ټوټو د پیاوړتیا یا کمزورتیا په اړه قضاوت وښئ کولای.

پښتو ادبي ټوټه هم لکه د نورو هنري ادبیاتو په څېر یو ځانگړی ډول یا فورم دی، چې ادب پوهان یا ددې برخې څانگوال یې (منشور شعر) اوناك ادب په نومونو هم یادوي، نو په همدې اساس ادبپوهانو ادبي ټوټې ته داسې تعریف وړاندې کړی دی: «ادبي ټوټه په ژبه کې هغه خوږ نثري کلام ته وايي، چې په ډېرو باریکو، خوندورو اولنډو الفاظو کې جامع مطالب څرگند کړي. یانې د وینا طرز یې خورا ښکلې هنري بڼه او ترکیب ولري.»

ادبي ٽوٽي چي هنري ٽوٽي يا هنري نثري هم بولي، د لنڊي کيسي يا نورو ادبي هنري فورمونو په خبر دومره اوږدي نه دي. ليکوال ډبر کوبښن کوي، چي د انساني ژوند هر ډول پيښي او سکالوگاني په کي راوغاري. په ادبي ٽوټه کي لکه داستان، رومان او ناول اوږدي پريږي او پيښي نه وي، بلکي هماغه پيښي په ډبرو لنډو، خو شاعرانه الفاظو کي رانغاړل کېږي.

په ادبي ٽوټو کي د نورو ټولو هنري فورمونو څخه زياتي تشبي گاني او استعاري راځي چي د همدې ستاينو او ځانگړنو په وسيله ليکني ته يو ځانگړي خوند اورنگ ورکوي، ځکه خو د نړۍ ډبر پوهان يې منشور شعر هم بولي. هغوی په دې باور لري، چي ادبي ٽوټه له اړه يوه نثري ليکنه ده، خو د تشبيه گانو، استعارو او ځانگړي شعري څرنگوالي له مخې شعر هم بلل کېږي.

ادبپوهان همداراز زياتوي، که چېرې د ادب ځانگوالو شعر ته د وزن او قافيي قيد نه واي ايښی، نو موربه هرورمرو پر ادبي ٽوټي باندي د مطلق منشور شعر حکم کړی وای.

په ادبي ٽوټو کي نه يوازي داچي اوږدوالي او پيچلتيا نه وي؛ بلکي تل لکه لنډي کيسي واقعييت او ريښتيا پکي ترخيال اوچت وي او سکالو يې په واقعيتونو څرخي.

یوشمېر پوهان په دې اند دي، چې په ادبي ټوټو کې عشقي، حماسي، ملي، بزمي، طنزي، او فلسفي مطالب داسې خوندور او په زړه پورې کارېدل کېږي، چې ډېر ژر د لوستونکي په ذهن کې ځای نیسي او په ډېر خوند او مینې سره یې لولي.

پرهمدې بنسټ، زه فکر کوم ادبي ټوټې به هغه څوک تر نورو ښه او خوندورې لیکي چې د لیکوال تر څنګ شاعر هم وي او یا لږ تر لږه شعري طبعه ولري چې له نېکه مرغه خدای (ج) پر ښاغلي رحمانی دا فطري امتیاز او پېرزوینه هم لورلولې ده، رحمانی د ښه نثر لیکلو تر څنګ ښه، ښکلې او معیاري شاعري هم لري.

استاد اسدالله غضنفر په خپله یوه مقاله کې لیکي:

«ویل شوي دي چې د شلمې پېړۍ په سر کې زموږ په فرهنګي حوزه کې د اروپا د رومانتيک شعر د منشوري ژباړې یوه نتیجه دا راووته چې د ادبي ټوټې په نوم نوی ژانر دنیا ته راغی.

ادبي ټوټه د شکل په لحاظ د نثر په جامه کې وي خو مقاله یې ځکه نه بولو چې تخیيلي ژانر دی او داستان یې ځکه نه بولو چې د کیسې عناصر نه لري.

د یو ژانر د غورېدو یوه لویه نخښه دا ده چې د لویو لیکوالو پام ورواوري. پنځوس، شپېته کاله پخوا د استاد خادم او استاد الفت په

خبر لویو لیکوالو ادبي ټوټې لیکلې او د ادبي ټوټو ټولگې یې برابرولې، خو په راوړوسته لسيزو کې ځینو کره کتونکو ادبي ټوټه د برسېرنو او احساساتي مضامینو د بیان وسیله وبلله، دهغې ادبي اهمیت ته یې د شک په سترګه وکتل. نن سبا ډېر لږ کسان ادبي ټوټې لیکي. اوس ډېرو کسانو ته ادبي ټوټه یو مړ ژانر ښکاري.

په دیارلس سوه اتیا کال کې د مصطفی سالک د هنري نثرونو یو کتاب چاپ شو چې د اوبنکو موسکا نومېږي. په دې کتاب باندې د استادانه نثر لیکوال، نور الحیب نثار سریزه کښلې او لیکلې یې دي چې د اوبنکو موسکا د ښاغلي سالک ادبي ټوټې دي. دغه اثر د نثر د پوځوالي، د جملو د موسیقي، د خیال د ښکلا، نویو ترکیبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده. هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر ګڼي، که دغه کتاب ولولي ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

زه دلته د ښاغلي رحمانی د دغو ادبي ټوټو په اړه د استاد لیکوال او بې ریا نقاد ښاغلي نور الحیب (نثار) د لیکنې د یوې برخې را نقلول اړین ګڼم چې د ښاغلي مصطفی سالک د ادبي ټوټو ټولگې (د اوبنکو موسکا) په سریزه کې یې لیکلې دي او د ښاغلي رحمانی د دغې ټولگې د ادبي ټوټو په اړه هم همدا ادعا کوم: «دغه اثر د نثر د پوځوالي، د جملو د موسیقي، د خیال د ښکلا، نویو ترکیبونو او د فکر د ژوروالي له نظره په اوسني پښتو ادب ښه اضافه ده...»

او د بناغلي استاد غضنفر د خبرې په تاييد او لا پياوړتيا په خاطر وایم چې له سالکه وروسته اوس که څوک د جوليز او مانيز پلوه د بناغلي گل رحمان رحمانې د دغې ټولگې بنکلي او د هنر او معيار په گانه پسرولې، له رغندو او گټورو پيغامونو ډکې ادبي ټوټې په بشپړ غور سره ولولي، نو «هغوی چې ادبي ټوټه مړ شوی ژانر گڼي... ممکن خپله خبره بېرته واخلي...»

هغه هم د قضاوت معنوي معياري تله، دا هم تاسې او دا هم د بناغلي گل رحمان رحمانې د ادبي ټوټو ټولگه، ويې لولئ او قضاوت وکړئ!

په ډېر ادب

عبدالغني (هاشمي)

د ۱۳۹۳ لمریز کال د غويي ۲۵ مه

کابل د فتح الله خان کلا

د ميديوتیک افغانستان مرکزي دفتر

## رحماني د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلي ځمکه

له يو ډېر نامې افغان ليکوال نه مې اورېدلي ول چې د ادبي طرحو ليکل د ليکوالۍ جدي درشل نه دی، خو ډيرې هغه ځوانان چې لومړی هفتگي او هشتگي وي او بيا په ادبياتو کې جنرالان او ډگروالان شي، همدغه له ادبي طرحو يې ليکل پيل کړي دي.

گل رحمان رحماني هم ادبي طرحې ليکي، ډېرې يې ليکي خو بڼې يې ليکي.

د چا خبره که کميت يې په پام کې دی نو کيفيت يې هم له پامه نه دی غورځولی. رحماني نن سبا د خپلو ادبي طرحو په سوځېدلي ځمکه ولاړ دی، گران لاهو يې هم دې سرې ځمکې ته راکش کړی دی او استاد هاشمي هم.

ماته يې ست وکړ، ما ويل دا يو خو غني دی څه به يې کم شي؟ او دا بل هم په کې لاهو، ما په کې څله راکاږې؟ خو جار يې شم، زه چې ورته بڼه ښکارم زما هم د سترگو تور دی.

د رحماني صيب طرحې مې ولوستي، زه يې د ډېرو ادبيوو طرفدار هم نه يم، کاشکې چې هغه چوکاټونه يې مات کړي وي، کوم چې مقفا شعر په کې ډېر راگير دی او ازاد هم ډېر نه دي ازاد.

رحماني زما شخصي ملگري دی، ژبه يې په عادي محاوره کې لږه اخباري ده، خو په دې طرحو کې يې اصلاً رسنيزه پڅواکي ژبه نه محسوسېږي. صافې، ساده او هنري جملې، چې هم خوند په کې شته او قند .

د رحماني ادبي طرحې يو شمېر نوي شاعرانه ترکيبونه هم لري، ما يې ترې يو څو کاپي کړل او که خدای کول ډېر ژر به يې په خپلو شعرونو کې چوخ کړم.

رحماني صيب بې کتابه نه دی، په خپل کم عمر کې يې ډېر کتابونه ليکلي دي او بښگڼه يې په دې کې ده چې د ادبياتو په هر صنف کې ناست دی، ناکامي نه لري، له سلو څخه سل او افرين.

دا شان دې غواړم لاليه!

چار شم

ستا تورمان

۹/۱۲/۲۰۱۴

متحده عربي امارت، دبی.

## لور خیال

ویارم چې نن د یوه تکړه، نوښتگر، د پوره حوصلې خاوند او غښتلي لیکوال په اړه چې په ډېره لږه موده کې یې پر غریبه پښتو په خپل ځوان فکر او هڅو ډېر څه لورولي، یو څو کرښې لیکم.

دغه ځوان زموږ د کړېدلې ټولنې یو نوښتگر لیکوال او شاعر گل رحمن رحمانی دی. ښاغلی رحمانی د هغو پیاوړو لیکوالانو او شاعرانو څخه دی چې د ښکلا ملنګي کوي او دا ملنګي یې په لیکنو کې له ورايه ځلېږي، د لور شاعرانه عظمت او مهربانه زړه خاوند دی.

تل یې هڅه کړې چې د خپل ټول توان سره نورو ته خوښي ور په برخه کړي، دا خوښي هم د هغه په لیکنو او شعرونو کې له ورايه څرګندېږي، په ذهن او فکر کې د وطن او خلکو سره مینه او شریک درد لري.

تر کوم ځایه چې نوموړی زه پېژنم، د ژورنالیزم د عملي کارونو سربېره په شاعرۍ او لیکوالۍ کې پراخه او ازاده مطالعه لري، له خپلې موخې سره له زړه نه مینه او صداقت پالي او پرمختګ غواړي چې شاید ډېر علمي کدرونه هم په دې کار کې په اسانۍ سره بریالي نه شي او کلونه کلونه د بریا په تمه پاتې شي.

دده هر شعر او زرینې لیکنې له پند او ښکلا ډکې دي، زه دده د فکر ژور والي او پر موضوع برلاسي پوره حس کوم او پرې ویاړم چې زموږ په پښتو ادب کې داسې گلان هم را ټوکېدلي دي.

ښاغلی رحمانی له ډېرې کمې مودې راهیسې پېژنم، خو د لیکنو سره یې له پخوا نه اشنايم او مطالعه کړې مې دي، له نږدې مې نه ورسره پېژندل او هره لیکنه مې یې لوستله، هڅه مې دا وه چې د پښتو ژبې او ادب له تکره لیکوالو سره پېژندگلوي پیدا کړم او د هغوی له پوهې او تجربو نه برخمنه شم.

ښاغلی رحمانی بل څوک نه دی، زما هغه ټولگيوال و چې مایې په اړه له وړاندې ډېر معلومات درلودل، خو ستونزه دا وه چې زه د کابل پوهنتون ماسټري دورې ته په دویم کال کې ډېره ناوخته ورغلم، خو کله چې پوه شوم چې دومره تکره لیکوال هم زما سره په ټولگي کې دی، نو دا راته ډېره خوښۍ او حیرانتیا خبره وه.

ځکه دا زما لپاره د ویاړ ځای و چې له نږدې ورسره وپېژنم او په دې هم بریالی شوم چې د گران هېواد له داسې تکره او نوښتگر لیکوال سره مې پېژندگلوي وشوه چې د پوهې او تجربو په برکت یې زه هم خپلې لیکنې مخته یوسم.

له ښاغلي رحمانی ډېره مننه کوم چې ماته یې هم دا وړتیا راکړه او ددې وړ یې وبللم چې دده په دې اثر "سوځېدلې ځمکه" یو څه ولیکم. زه خپل قلم ته دا اجازه نه شم ورکولی او نه هم په خپل ذهن او فکر کې داسې توري

لرم چې دا اثر پرې وستايم، ځکه چې ليکنه ډېره اوچته ده، نه پوهېږم چې له کوم ځای نه او څنگه يې پيل کړم؟

بناغلی رحمانی، د شعر، لنډې کيسې او ادبي ټوټې په ليکنه کې ډېر لوړ انداز لري، اکثره ادب پوهان وايي چې بنکلی نثر هغه ماڼۍ ته ورته دی چې د معمار مهارت ته يې هر څوک گوته په غاښ کېږي، په نثر کې عمده خبره سلاست او د عامه پوهې مسئله ده، ځکه چې هر څوک بايد په اسانۍ سره پرې پوه شي او تنده يې ماته کړي.

بناغلي رحمانی دا معيار ډېر ښه په پام کې نيولی او په ليکنو کې يې روان والی له ورايه ځلېږي، په بيا بيا لوستلو ارزي، چاته د ستړيا احساس نه ورکوي او د لوستونکي ذهن يوه بنکلي تصوير ته بيايي.

بناغلي رحمانی د هر چا له ذوق سره سمې ليکنې کړې، زموږ کېدلې ټولنې ته يې ډېر څه وړاندې کړې دي، له کمه موده کې ما له ډېرو نورو اورېدلي چې زموږ د پښتو ژبې د خدای بښلي استاد رشاد صاحب به تل خپلو زده کوونکو او د پښتو ادب لارويانو ته دا خبره کوله چې کوم قومونه چې خپلې پنځونې نه لري، د خپلې ژبې د بډاينې لپاره د نورو ژبو څخه بايد گټور اثار وژباړي.

نن له نېکه مرغه چې زموږ ځوانو ليکوالو او شاعرانو دا تشه درک او ډکه کړې او دا تشه يواځې د ژباړې له لارې نه بلکې د خپل استعداد او فکر له پلوه بشپړوي، دوی داسې اثار رامنځه کړي او ليکلي چې په ليدو او لوستلو يې هر چاته ډېره خوښي ور په برخه کېږي.

ماته ددې غښتلي قلموال ليکنې دومره ځواک راکړې چې همداسې  
ليکنه پسې لاره شم او لاره شم، ځکه ده تر خپل ټاکلي بريده هم زيات کار  
کړې او خپلې ټولنې ته يې زيات څه وړاندې کړي دي، زه خپله ليکنه را  
نغاړم، ځکه وېره لرم چې زما ليکنه نقد دی څنگه؟

د پښتو ادب په گلبن کې دغه گل ته د لازياتې حوصلې او پرمختگونو  
هيله کوم، خدای دې وکړي چې د ليکلو اثارو معنوي او هېوادنی انگازه  
او ارمان يې نړۍ ته هم ورسېږي.

په همداسې يوه هيله ورته ددې اثر د خپراوي مبارکي وایم او دا نيکه  
هڅه يې ستايم، په ژبه او قلم يې برکت شه.

په ټوله پښتنه مينه

پلوشه احمدزی

کابل، خيرخانه مېنه

۱۳۹۴ - ۰۱ - ۱۹

## زما د ژوند سوځېدلې ځمکه

پر دغه ځمکه را ټوکېدلې ادبي ټوټې چې ځینې خلک یې لنډکي نثرونه بولي، زما د ژوند د خوښیو او محرومیت څو تصویرونه دي چې د وطن، مینې او ژوند په نامه مې انځور کړي او د یوه ژور درد او تاثیر پایله ده.

د گرانو مشرانو او ملگرو، نور محمد لاهو، عبدالغني هاشمي، اجمل تورمان او پلوشې احمدزی، بڼه غواړم چې په دغه ځمکه یې راسره څو شپې مزل وکړ او زه یې بدرگه کړم. د خپرندويې ټولنې هم کور ودان چې په دې چاره کې یې بې لاسنیوي پرېښودم.

رحماني

کابل، خوشحال خان

۲۰۱۴ د جون ۲۰ مه

## د تحريك يادښت

د افغانستان ملي تحريك د (۱۳۹۳ ل) كال په پيل كې له خپلو گرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهير كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل ديني، علمي، ادبي او ټولنيز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحريك دا ژمنه د ياد كابل د كب پر (۲۸) مه نېټه پوره او د يوې پرتمينې غونډې په ترڅ كې يې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحريك په ياده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهير كې به انشاء الله د خداى (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبيعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دى، ډېر زيات زيار او زحمت ته اړتيا لري، خو ملي تحريك ټينگ هوډ كړى چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملي كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دى د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دى، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحريك هيله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې گټه پورته كړي. ملي تحريك له ټولو هغو ليكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندويانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهير كې يې يو بل سره مرسته او ملگرتيا كړې او دا فرهنگي بهير يې بريالى كړى، د زړه له كومې مننه كوي او كور وداني ورته وايي.

د هېواد د فرهنگ د ښېرازۍ په هيله

د افغانستان ملي تحريك فرهنگي خانگه

## د شکرانې سجده

دا خومه ورځ ده چې پنځه گونو حواسو مې ستا د بنکلا او عظمت پر وړاندې د چوپتیا او خاموشۍ جامې اغوستې، له هغې ورځې چې ته له خپل اسماني او رنگین محل نه د دې خاورینې نړۍ په یوه کونج کې زما جونگرې ته په سپینو سپېخلو جامو کې له خپل ټول پرتم او جلال سره را بنکته شوې، نوزه تر ننه د شکرانې په یوه اوږده سجده پروت یم، ستا د وجود رڼا او د بنکلا احساس مې سترگې او زړه سوځوي.

زما د ژوند بنکلا! ما لا تر اوسه تا ته په خپله ټوله مینه نه دي کتلې، لا مې هم زړگی ربرېدې چې هسې نه دا هم زما د زلمیتوب د وختونو کوم خوب وي او ته رانه د یوې اسماني پرېستې غوندې بېرته اسمان ته ستنه نه شې.

زه بې پروا نه یم، د سترگو تر کونجو هغه رڼا گورم چې ستا په راتلو زما په جونگره کې خوره ده، د شپې او ورځې توپیر یې ورک کړی. غوږونه مې هغه سندره حس کوی چې ستا له وجود نه اوچته شوې او د وړاندې خانگو او بوتو له پانیو او د باد له هرې څپې سره زما په ترهېدلي زړه کې مستي شیندي. زه اوس هم هغه جنتي وږمه حس کوم چې ستا

وجود له ځان سره زما جونگړې ته د يوې خدايي ډالۍ په څېر له ځان سره  
راوړې ده.

زما محبوبې! ته مه خپه کېږه، بې پروا مې مه گڼه، زه پوهېږم چې لاهم  
ستا پر وړاندې زما د سترگو غړولو او هرکلي وخت نه دی را رسېدلی، زه  
اوس اوس د شکرانې له سجدي نه خلاصېږم او ستا د لاسونو بنکولو ته  
ځان جوړوم.

۲۰۱۳ اکتوبر ۷مه

## شین خوب

هېڅ وخت مې نه غوښتل، چې زما له ټولو کمزوریو خبره شي. زما هیله دا وه چې ټول عمر دې پر وړاندې د یوه داسې دنگ څلي او یا شنه نښتر په څېر ودرېږم چې ته مې سیوري ته دمه وکړې او زما د نارینه غرور په اړه شنه خوبونه وگوري.

څوک پوهېدل چې یوه ورځ به ددې دښتې خړې او سوځوونکې سیلۍ زما ملا ماتوي، له مجبوري به ستا غېږې ته پناه دروړم او ستا شنه خوبونه به پانې پانې شي. زه پرېوتم، ما د خپلو پرهرونو له درده چيغې وهلې او تا مې د ټولو کمزوریو او پرانېستي غرور غوړېدلی کتاب ټکي په ټکي ولوست.

اوس مې یوازینی هیله داده، چې همداسې مات او ویده مې پرېږدې، نه غواړم له هغو دوو وړو شاهینانو سره مخ شم، چې زما د وینېدو او پاڅېدو انتظار باسي او زرگونه ناځوابه پوښتنې یې راته ساتلي دي.

زه همداسې ښه یم، زما له ځانگو او رېښو نه لاهم د هغې مهربانه خاورې بوی او طبیعت نه دی وتلی چې خپلو بچیانو ته د مینې او مهربانۍ تر څنګ د یاغیتوب او سرکشی شیدې هم ورکوي.

۲۰۱۴ د سپټمبر ۵مه

## سوځېدلي ځمکه

زموږ مینه په یوه داسې سوځېدلي ځمکه را وتوکېده چې پېړۍ پېړۍ یې د ژوند د ارامه شنه پسرلي وږمه نه وه حس کړې او د گلونو نازکو رېښو یې په زړه کې غزونې نه وې کړې، خو دا ځمکه ددې ټول درد او تاو سربېره هم موږ ته له جنته ښکلې وه، ځکه پوهېدو چې یو ځل د جنتي چینو په خوږو اوبو وینځل شوې او زرگونو پریښته ډوله انسانانو یې چمن او گلونو ته د خپلو سپېڅلو وینو رنگ او رڼا ورکړې ده.

موږ دې سوځېدلي ځمکې ته د یوه زرغون پسرلي د راتلو انتظار کاوه، د زرگونو سندرو او نغمو تمرین مو وکړ، د مینې او ژوند داستانونه مو خپاره کړل، د جل وهلو مرغانو ژبو او د مړاوو ځنگلونو رېښو ته مو په لپو کې اوبه ور وړې، چې د پسرلي د راتګ پرمهال ټول د یوه شانداره هر کلي لپاره په یوه زرینه لیکه کې په پورته پرتم سره ودرېږو.

موږ پر همدې خواريو بوخت وو، خو ډېر وروسته مو پام شو، چې زموږ سترې مینې هم د سوځېدلي ځمکې بوی اخیستی او د تودوڅې په یوه وړو کې دایره کې راګیر یوو.

له دې سره سره زه باور لرم چې پسرلی را روان دی. نن وي که سبا، نو ددې ټاټوبي په لمنو کې به د خپلو کېږدو زرينې مراندې ټک وهي، خو

هغه مهال به مرغان زموږ د انگړ د باغچې پر ځای زموږ په گلورینه هدیره  
کې د مینې، ازادۍ او ایثار سندرې وایي.

راتلونکي نسلونه باید پوه شي چې ډېر ځله د داسې شپږو راتگ ته  
باید زرگونه مینې قرباني ورکړي، د قربانۍ جذبه ژوندۍ وساتي او د  
خپل تاریخ په وروستیو پاڼو کې د تلپاتې مینې بابونه پرانېزي.

۲۰۱۴ د مې ۱۴ مه

## پربنځته که شیطان!

پربنځته او شیطان دواړه د سهار تر لمر خاته وړاندې په یوه لار روان وو، یو بل یې نه پېژندل، ځکه دواړو جامې بدلې کړې وې، د شیطان د فریب او شیطانت جامې له واریه معلومېدې، خو د پربنځته له جامو د مینې او مهربانۍ اسماني نور وربده.

له دواړو څخه هر یوه د خپلې ورکړل شوې دندې لپاره بېرته کوله چې تر ټاکلې وخت وړاندې ځانونه خپل منزل ته ورسوي. د لمر راختم سره سم دواړه د یوه کور په دروازه کې تر ورکړل شوي وخت وړاندې ودرېدل.

پربنځته غوښتل چې د دروازې په ټک ټک سره د انسانانو د ژوند اداب مرعات کړي، خو شیطان هڅه کوله چې د دروازې له سره د غله په څېر ور واري.

پربنځته پرې غږ وکړ:

دا د دوی د ژوند اصول نه دي چې د خدای (ج) د یوه بنده کور ته په خپل سر ور ننونځي!

د شیطان سترگې وغړېدې، د پرنستې د غږ خوږلت او اشنایي یې حس  
کړه، لاسونه یې سست شول او له را شا ته کېدو سره یې بیا پرنستې ته  
وکتل:

ته څوک یې چې زه دې ولیدم او له دې کار مې منع کوي؟  
پرنستې ځواب ورکړ:

زه پرنسته یم. خپل بادار مې له اسمانونو را استولې یم چې د هغه دا  
دوست د خالق حضور ته ور وبولم ...

شیطان ورخطا شو

یانی ...

هو! یانی امر شوی چې په جنت کې نور د هغه مانې او عالی مکان ور  
وسپارل شي.

شیطان مغرورانه خندا وکړه.

پرنستې! بنایي کور دې غلط کړی وی، په دې ځمکه د ډېرو انسانانو  
خپل کورونه په یوه ډول او له یوبل نه په تقلید جوړ کړي دي، کوم انسان  
چې ته نن جنت ته غواړي، هغه نن زه دوزخ ته راسره بیایم، بلکې زه نه،  
خپله یې دا پرېکړه کړې، ته خو پوهېږې چې زه هم یو وخت پرنسته وم، خو  
بیا مې وغوښتل چې مقام مې له دې هم لوړ شي او هېچا ته سجده ونه  
کړم.

پربنتې بيا دروازي ته وکتل

نه، نه! مور نه تېر وځو. ته پربنته نه، د دې نړۍ تر ټولو بد موجود يې،  
ته په همدې سرکبنۍ د تل لپاره رټل شوی يې، خو هغه انسان چې په دې  
کور کې دی، تر ماهم غوره دی.

دوی په دې خبرو کې وو چې وړاندې يو ستړی ستومانه انسان را ښکاره  
شو، خپله بوډۍ مور يې را په شا کړې وه او په لاره کې په سختۍ د کور  
په خوا را روان و.

شیطان بيا وارخطا شو او پربنتې ته يې وکتل:

دا څه دي؟

پربنتې ځواب ورکړ:

دا هغه غريب انسان دی چې خپله ناروغه مور له تېر يوه کال راهيسې د  
درملنې په هيله د ښار په طبيبانو په شا گرځوي او شپه ورځ يې خدمت  
کوي، اوس يې هم د شپې کوم طبيب ته وړې وه، خوزما د رب امر دی چې  
نور يې خپل حضور ته وغواړي او څو ورځې وروسته يې مور هم ورسره يو  
ځای کړي...

شیطان يې خبرې ور پرې کړې...

نه، نه ده خو بېگناه نيت کړی و چې خپله ناروغه مور چېرته لرې  
وغورځوي او ځان ترې خلاص کړي، ده زما خبره منلې ده، نن يې ...

## پرنستی و خندل

تپروتی یې! همداسې و، خونن شپه یو ځل بیا د خپلې مور په ژورو دعا گانو کې پته شو، د مور دعاگانې یې عرش ته ورسېدې، هغه د خپل رب په لور یو بل قدم واخیست او خدای "ج" ورته دومره را وړاندې شو چې اوس یې بېلتون نه شي زغملی.

را روان کس چې څنگه خپله ناروغه او زهیره مور له شا کوزه کړي، نو هغه له ما سره ځي، هیله کوم چې نور دې رتل شوې څپره له مانه لرې کړي، په دې دروازه نن الهي نور ورېږي، هسې نه چې څپره دې په کې وسوزي.

شیطان لږزې واخیست، خو مخکې له دې چې روان شي، د نوریوې زورورې څپې وړاندې گوزار کړ، چيغې یې یوازې پرنستی او را روان انسان واورېدې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

## پرنېته

زما د ماشومتوب ټول خوبونه د بناپيرو، پرنېتو او دېوانو په رنگينو خوبونو او معمولي وېره بڼکلي وو. ډېر ځله په خپلو چيغو او په هوا کې د الوت پرمهال د خپلو وزرونو د شور او د باد له شغاسره را وینس شوی يم. په ځوانۍ کې مې په دېوانو او بنا پيرو باور له لاسه ورکړ، دا هر څه راته افسانوي مخلوقات او خیالي اتلان بڼکاره شول، یوازې پرنېتې مې له نږدې ولیدې، ځکه ته زما لپاره د مینې او بڼکلا د هغه پرنېتې په جامه کې راغلې، چې وزرونو دې ددغه خاورینې نړۍ رنگ او بوی اخیستی و او زه دې تر نن ورځې په خپله نامریه رڼا کې را نغاړلی يم.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

## د مینې تاج

پوهېږم چې د پسرلي لومړیو شېبو هر څه ته ښکلا ورکړې او خدای "ج" د خپل جمال یوه پیکه جلوه په غرونو، دښتو او باغونو شیندلې ده، خو نه پوهېږم چې زما زړه ولې دومره بې پروا او مات دی چې د پخوا غوندې د ماشوم په څېر د دې نندارو لیدو ته ترپکې نه وهي او د طبیعت دا پېرزوینه یې هېره کړېده.

اوس هم د ژمي په سړو کې گنگل پروت دی او ما ته د نورو پسرلیو غوندې د شعر او تا ته د مینه ناکو لیکونو د لیکلورنگین احساس نه را ډالی کوي. بس دا یو راز وگڼه، همداسې خاموش او د غږو په نازکو پردو کې نغښتی ښه دی.

هسې هم ته پوهېږې چې زما د ژوند پسرلی چېرته تم دی، کله راځي او د راتلو لارې یې چېرته دي؟ بس خوراځي به او بیا به وگورې چې یو نامریه طراوت او سرور به مې په غږ کې اخلي او په هغو سړو خورو شوو گلپانو به مې پلې کوي چې خپل مړاوي احساس راته ستا تر دروازې فرش کړي دي.

زه همدغه لار هره شپه په خوب وینم او چې ماښام لمر د غرونو شاته ډوب شي، نو ما ته یې سپېڅلې وږمه راځي. تا هم گورم، د کړکۍ د رنگینو پردو شاته ولاړه یې، د زړه درزا پټوې او د مینې تاج دې په لاس کې نیولی چې د یوه ملنگ مزاجه انسان په د رسېدو یې ددې لاروي پر سر کېږدې او هغه خپله پاچاهي تر لاسه کړي.

۲۰۱۴ د مارچ ۲۸ مه

## د سمخې گل

د سمخې گلله! مه مایوسه کېږه، ته حق لرې چې ددغه سمخې په تیارو کې د وږمو خورولو پر ځای اوبنکې تویې کړې. ستا زرغونېدل او غوړېدل دواړه له وېروونکو تیارو سره ملګري وو، د لمر وړانګو او د چمن یاغي طبیعت دې هر کلی ونه کړ، رنگ او وږمه دې هم د ازادې نړۍ تر انسانانو او مرغانو ونه رسېده.

مه ژاړه! کله چې خپلې اوبنکې وچې کړې او شاو خوا وګورې، نو د سمخې په دې تیارو کې به ډېرې نورې له اوبنکو ډکې سترګې هم وګورې، چې ستا بنګلا او رنگونه په کې څرکونه وهي او ستا له خوشبو ساه اخلي.

ته یوازې نه یې، دلته ډېر نور دردېدلي زړونه هم سلګۍ وهي، دوی هم د ځنګلي او تر ډېرو لاندې گلونو په څېر د لمر رڼایي نه ده لیدلې، خو د لمر په تودوخه او مهربانۍ پوره باور لري او له اسمانه یې په زړونو کې یوه ګیله هم نه شته.

داسې وېوله چې د بنګلا پنځوونکي خالق ته د هغوی د خوښۍ لپاره را استولی یې چې خدایي مینه هېره نه کړي او پوه شي چې د هغوی لپاره دا زاد ژوند یوه بنګلې اسماني ډالۍ یې او کله چې دا سمخه څېرې او د لمر روښنایي ورته را ولېږي؛ نو و به ګورې چې په زرګونو انسانان به ستا د بنګلا سندري وایي او د لمر په لور به درسره یو ځای روان وي.

۲۰۱۴ د سپټمبر، ۱ نېټه

## د مرغانو بیه

بنکاري له لورې او گرمې بې سپکه و، خبريال ته يې بد بد کتل، لکه له پوښتنو يې چې ستړی شوی وي، د خپل باز په سر يې يو ځل بيا لاس را تېر کړ او هغه ته يې وکتل

بس يوازې دوهمه پيسې تر لاسه کوم چې د خپلو اولادونو گېده مې پرې يوه، يوه نيمه مياشت مې پرې او ناروغې مور ته مې پرې څه درمل را ونيسم!

خبريال بيا د وروستۍ پوښتنې په توگه بنکاري ته خپل مايک ورنږدې کړ

ښه عربان بيا په دې مرغانو څه کوي؟

بنکاري په نه زړه ځواب ورکړ

هغوی يې د يو ډول کبانو د نيولو لپاره روزي، هغه کبان په لويو سمندرونو کې دي، وايي چې ددې کبانو غوښه د شهوت او شهواني قوې په پياوړتيا کې له هغوی سره مرسته کوي...

خبريال خپل ټيپ ريکارډر بند کړ او په دښته کې اوښلنې سترگې روان شو. ورياد شول چې له بنکاري يې د مرکې لپاره مننه هم ونه کړه.

۲۰۱۴ د سپتمبر ۲۵مه

## پېغور

داسې هم نه وه چې ما هېڅ غوښتنه نه درلوده. زه د ځوانۍ او جنون د کاروان هغه لاروی وم چې د وجود هر رگ رگ مې له جل وهلو غوښتنو مالا مال و، خو کله چې له تا سره مخ شوم، ستا د خوښۍ لپاره مې خپلې ټولې غوښتنې تر پښو لاندې کړې او ستا غوښتنې ته تسلیم شوم.

پوهېدم چې ددې جگړې سوبه تا گټلې، خو ما هم د ویاړ او بري احساس کاوه او ځان راته ناکام نه ښکارېده، ځکه ما ویل چې ددې ټولو ماتو په بدل کې به تا وگټم، خو هغه ورځ چې زما تر مخ دې ټولو ته زه یو بې هیلي او بې غوښتنې بنیادم معرفي کړم؛ نو په ټول وجود کې مې د پښمانۍ اور بل شو، خو دا هغه وخت و، چې هلې وکړي مې ستا د پېغور په سکروټو کې سوي وو او د ځان راټولولو توان مې نه درلود.

۲۰۱۴ د اگست ۲۴مه

## ته او موسمونه

لومړی ځل و چې ستا څنگ ته دومره نږدې ناست وم، زړه مې راټول کړ او درته ومې ویل، چې روح مې یې، خو ته غلې وې او د ژمي په ماسپښین دې وړاندې په لاره را روان لاروي ته کتل چې سپرو سیلیو رانغاړلی و او زموږ په لور را نږدې کېده.

له څه چوپتیا وروسته مې بیا درته وویل چې ته د ځمکې په سر د خدای را لېږلې پرېښته یې، خو ستا سترګې د وړاندې غرونو په اوږینو څو کو گنډلې وې، د سپرو سیلیو او ډېډونکي لمر ننداره دې کوله، هېڅ پوه نه شوم چې زما خبره دې اورېدلې که نه؟

ته د غروب په نندارو کې ډوبه وې، په زلفو او تندي دې طلايي رڼا خپې وهلې، ما له خپلو ټولو حواسو سترګې جوړې کړې چې وخت مې ستا له نندارې پرته په بل څه تېر نه شي، خو ته دومره په فکرونو او وهمونو را نغاړلې وې، لکه کوم پیغمبر چې د اسمان له خوا د وحې د راتلو انتظار کوي.

زړه مې په خپل ټول جراث راټول کړ او درته ومې ویل: ته چې په د کومو طبیعي منظرو په ننداره کې ډوبه یې، زه هغه ټولې ستا په سترګو کې گورم. راته ودې کتل، سره د دې چې ورو ورو د ما بنام تړمې خپرېده، بې ځالو او سپرو وهلو مرغانو له یخه وزونه څښل او په همدې

ترېرمۍ او ساړه ماښام کې د څه ليدل گران و، خو ما ستا په سترگو کې د لومړي ځل لپاره هغه نامريه رڼا حس کړه، چې له مودو يې غوښتونکې وم. هملته زما ټولې پوښتنې ځواب شوې، له غرېو او خوښۍ خوب يوړم، يو ځل هغه وخت را وپښ شوم چې په غرونو او درو سپوږمۍ را وخته، په يخ او واورو کې هر شي ستا په خبر سپينې جامې اغوښتې وې.

بيا هغه وخت چې د پسرلي د باران نرم څاخکي مې په مخ ولگېدل او ټولې درې، غرونو او رغونو شنې او گلابي په تن کړې وې. هلته ته هم زما ترڅنگ د يوې ونې په څېر را شنه وې، تاندو څانگو او غوټيو دې په ټوله دره جنتي وږمې خورولې او بېنوا مرغانو دې تر څانگو لاندې پناه اخيستې وه.

۲۰۱۴ فبروري ۱۲ مه

## اوبنکې او باران

دا دي بيا پسرلی رانږدې شو، د کلي په کوڅو کې بيا هماغه مړاوې، خو ستا د فطرت په څېر په سپرلني بنايست درنې وږمې خپرېږي. له ناوو څخه د باران د اوبو شرهار د يوې خوږې سندرې تنده ماتوي، زما خوبونو هم د غرونو، لمنو، ډاگونو او سمسورو ويالو څخه د پسرلي زرغون رنگ اخیستی.

پوهېږم چې ټول کلی به يو ځل بيا د بنکلا او جمال شين جام شي، خو ته چېرته يې؟ له ما سره به څوک د پسرلي په شنو سهارونو، خوبورو خاموشه غرمو او زړه را بنکونکو ما بنامو له کلي لري د ځنگل په څنډو او شنو لښتنيو کې لوبې وکړي؟

له ما سره به څوک د سپرلنيو گلونو په موندلو او په غولکو کلي ته د نوو راغلو مرغانو بنکاري کوي، ما ته به په ونو کې څوک د ختلو چل را زده کوي او د کلاگانو په دېوالونو کې به څوک راته خم شي چې په اوږه يې ودرېږم او د مرغانو ځالو ته مې لاس ور ورسېږي؟

هلته خوزه نه شم درتلی، منم چې د کلي هديره هم په پسرلي کې نوې جامې اغوندي، خو اوس ته هم د دې هديرې په يوه څنډه کې په خواږه خوب ويده يې، يوازې دومره کولی شم چې په يوه باراني ورځ د هغه

گلانو یوه تازه گېډی ستا په شناخته کېږدم چې ما او تا ورته ځانگړی نوم ورکړی و او نور کلیوال یې په دې نامه نه پېژني.

هو، یوه بله گټه به مې دا کړې وي، چې د باران به شاخکو کې به زما اوبنکې هم څوک نه گوري او په دعا کې به مې د لاسونو لړزه هم د باران او سپروله امله گڼي. هو زما ملگریه! ته هېڅ وخت هم د هېرېدو نه یې، آرام خوب وکړه.

۲۰۱۴ مارچ ۲مه

• خپل ځوانيمرگ ملگري، همزولي، كليوال او د ماما زوی محمد قيوم جان ته، چې د پردي وطن مزدوريو يې ځواني وخوره او نن زموږ په منځ کې نه شته.

## زما چيغې

ستا د تگ پرمهال مې در پسې ډېرې چيغې ووهلې، ستا په کاروان کې ټولو روانو مساپرو ما ته کتل او پوهېدل، چې چيغې مې څومره د زړه له تل نه را وځي.

ما د ډېرو کاروانيانو په سترگو کې اوبنکې هم وليدې چې د پټولو هڅه يې کوله، خو يوازې ته وې چې د نوي منزل پر لور سفر دې زړه له خوښۍ باغ باغ کړی و، زه څه چې له خوښۍ دې هر څه هېر کړي وو، دې نا ليدلي سرور تر ټولو وړاندې روان کړی وې او څاروان ته دې هم په بيا بيا د تگ امر کاوه.

ته ولاړې، پرته له دې چې زما چيغې او په سترگو کې ولاړې اوبنکې وگورې. زما فريادونه له تانه وروسته په هغه درو او غرونو کې له ماسره يواځې پاتې شول، څو انگازې يې هره خوا خوره شوې، ترننه هم د باد په

خبر په غرونو، درو او شېلو کې خپرېږي، خلک به ورسره عادت شي، خو ستا د راستنېدو پرمهال به ما درياد کړي.

هلته چې له يواځې را ستنېدو سره ستا لاسونه خالي او د پښمانۍ کچکول دې پر غاړه وي، نو خپل غوږونه به نه شي پټولی او که يې پټ هم کړې، نو زما د چيغو انگازې به دې د غوږونو پر ځای زړه ته ځي او پوه به شي چې ستا منزل هلته نه دلته و، خو نور د تل لپاره يې منزله يې.

۲۰۱۴ فبروري ۲مه

## لايزاله سندره

توله ورخ د لمر له وړانگو خوند اخلو، په بڼې او ځنگلونو کې د بوټو او خانگو، شنو پاڼو ته په مینه گورو.

د رنگارنگ غوړېدلو گلونو پرانېستي بنکلا ته حيرانېږو او چې شپه شي، د سپوږمۍ او ستورو په رڼا کې د سترگو تر څاره، په ونو پوښلي غرونه، هسکې غونډۍ، ياغي ځنگلونه او سمسورې درې گورو چې د الاهو په ترنم زانگي او د وحدانيت لايزاله سندره وايي.

حيران يم، د دې ټولو سره سره مويوه ورخ هم په اوچت غږ او چيغو ونه ويل چې خدای جانه مننه! رښتيا هم موږ څومره درته گران يو او زموږ په ژوند دى د بنکلا څومره پراخه خادر غوړولى دى.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۹مه

## نامریه وړانگه

که څوک رانه وپوښتي چې هغه څوک ده؟

نوزه به له وېرې پرته، په پوره جرئت سره ورته ووايم چې يوه بله شوې  
دېوه، يوه روښانه لاره او يوه نامریه وړانگه چې د هرې لارې په پيل او  
پای کې راته روښانه ده او له يو عالم مینې او خوښيو سره مې ځانته  
ورغواړي.

خو چې کله ور ورسېږم، نو د وړانگو په ځلا او ښکلا کې يې، د ليدو  
توان او جرات وبايلم، سترگې پټې کړم او مخامخ ورته په درناوي کښېښم  
او چې سترگې وغړوم، نو په وجود مې د سوو پتنگانو د ايره شوو  
وزرونو امبار جوړ وي او هغه راته نه ښکاري.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۹مه

## تياري او دعاگانې

په هغه شپه زه هم يو له هغو کسانو وم چې لاره مې په ترږميو کې له هغه خاموش او تياره ځنگل تېرېده چې د هرې ډبرې او ونې شا ته يې مرگ پټ و. يو کس هم نه معلومېده چې د ځنگل له تيارې دې ها خواته ژوندی ووځي، خو د دې پته هم نه وه چې په ځنگل کې ورسره څه کېږي.

له نورو محکومو کسانو سره مې توپير دا و چې هغوی د تورو او خنجرونو تر وهمناک چتر لاندې وړاندې تلل او زه يوازې وم، يوازې تر پنبو لاندې مې شگې او خاورې نښودې او د هغه ځنگل په لور يې نږدې کولم چې د مرگ تور وزر ورباندې خپور و.

د ورنږدې کېدونکو ټولو کسانو چيغې مې نښې اورېدې، په محکومو کسانو کې پادشاهان، د شاهي ماڼيو، محلونو او رڼاگانو په غېږ کې را لوی شوي شهزاده گمان، نازولې او حسيني ملکې، د ښار پياوړې او نوماند پهلوانان، د ماڼيو او جايدادونو، خاوندان، سوداگرو او بيا غريبان او د واټونو سوالگر ټول شامل وو چې عمرونه يې له پنځه کلنۍ تر سل کلنۍ پورې رسېدل.

ځنگل ته په وړ نږدې کېدو سره د هغوی نارې تر ما ډېرې بڼې را  
رسېدې، خو تر ټولو عجیبه راته دا وه چې د مرگ سره تر مخامخ کېدو  
وړاندې به هر چا یوازې همدا نارې وهلې. های مورې! های ادې!  
های ادکې مورې! هله... هله لاس راکړه... بس همدا ناره له ماشومانو  
نیولې تر سپین ږيرو پورې د ټولو په خوله وه.

اسمان ته می وکتل، د ځینو له دې نارې سره پریښتې راتلې او هغه ته یې  
لاس ورکاوه، تیاره او وهمناک ځنگل ته یې له غورځېدو ژغورل، خو د  
ډېرو کمو کسانو نارې بیا بې غږه پاتې کېدې او په تیاره کې یې په غرونو  
او درو کې وپرونکې ازانگې خپرولې.

زه هم د تیاره ځنگل څنډې ته نه وم رسېدلی چې یو چا خپل نوراني لاس  
راکړ، بڼکل مې کړ، د خپل وجود رنګ او رڼا مې په کې ولیده او زما له  
ژغورلو وروسته بېرته د قبولې شوې دعا په بڼه د اسمان په لور والوته.

۲۰۱۴ فبروري ۱۸ مه

## ناوړه غچ

د نړۍ د بېلابېلو ملتونو د تاریخ پانې مې وارولې. د تاریخ ډېرې پانې یې تورې او یوه کمه برخه یې سپینې وې. ولې به نه وې، د نړۍ هر لوی او وړوکی ملت چې د خپلې ارتقا او پایښت د پورې اوج ته رسېدلی، نو یوه بل زبرځواک یې پر خاوره وحشیانه یرغل کړی.

د هغې خاورې د وگړو اوښکې او وینې یې بهولې، د شوبلو، الوتکو، بمونو، د مغوره سرتېرو، ښځو، ماشومانو، بوډاگانو د چتونو پرېوتو او څارویو کریرې اسمان ته رسېدلې او کله یې چې د هغوی د کلو او ښارونو له کوڅو څخه د ژوند شور او طراوت ورک کړی؛ نو د مرگ او ویر چوپتیا یې په کې شیندلې او بېرته تللي دي.

د زمانې دا تجربه او وحشیانه لوبه د نړۍ د هر ملت وگړو ځکلې، حتی څو ځله زما ملت هم، خو په دومره توپیر چې وروسته د نړۍ هر ملت بېرته له خاورو سر را اوچت کړی، بېرته د ژوند پر واټ روان شوي، وړاندې تللي او له زبرځواک او کورنیو غدارانو یې په یوه بله بڼه با عظمته غچ اخیستی، خو یوازې زما ملت دی چې تر اوسه یې له خاورو سر را اوچت نه کړ او یواځې له ځانه پر ناوړه غچ اخیستلو بوخت دی.

۲۰۱۴ د اپریل ۱۲مه

## تودوخه

په ماشومتوب کې مې هم ډېر دردونه او ستونزې ليدلې، خو زه په خپل هغه عمر يوازې په دې مين يم چې له هېچا نه مې کرکه نه ده کړې، هېڅوک مې نه دي ځورولي او کله به مې چې په لينده مرغان ويشتل، نو لاسي به مې خطا کول، زه و بريد م چې هسې نه زموږ کلي او باغ پرېږدې بيا به له چا سره ساعت تېروم.

کاش چې اوس مې هم کينې او حسادتونه د ماشومتوب غوندې وي چې يوه شېبه وروسته را څخه هېرېدلی او د دېنمن په نوم مې هېڅ هم نه پېژندلی. کاش اوس هم خلکو زما تېروتنې همغسې زر را بښلی او په ټولو گران وي.

های ماشومتوبه! ته څومره خوږ او سپېڅلې وې، ستا نړۍ څومره ښکلې، بې خپګانه او بې کرکې وه، مه راځه، خو خیر دی لږ تر لږه په زړه کې مې د هغه وخت ویدې زمانې مه وینسوه، پرېږده چې یو وخت مې په زړه کې د کرکې او نفرت کنگل ویلې او د مینې لمر په کې د موسکا او خوبښو تودوخه خوره کړې.

۲۰۱۴ د مارچ ۵مه

## د اوبو دېوال

کله چې سنا سترگې له گیلو ډکې چینې شي او زما زړه د دوبي د لمر  
گرمو وړانگو ته اېښي موم، نو بیا گرانه ده چې راټول یې کړم او ستا په  
لور له بهېدو یې وژغورم.

خومره گرانه ده چې د یو چا پخلا کولو ته ټولې فاصلې ختمې کړې، خو د  
غربو یو اوچت دېوال دې د اوبو په خېر ترمنځ ولاړ وي او وړاندې ترې  
هغه سترگې گورې چې له درد او بې سارو گیلو سر بېره هم تا ته د نږدې  
کېدو بلنه درکوي.

رښتیا هم غړې خومره خوږه او خومره ترېخ دی. ای کاش چې د ژوند نه را  
ستنېدونکې خوښۍ موله کمزور بهانو نه قربانولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۹ مه

## خاموشه چيغي

ٿولو د وسلو په زور خبرې کولې. يوه په سهار دروازه ور ټکوله بل ماښام. خپلې وسلې او ځواک به دومره غرور ورکړی و، لکه د کوم مفتوحه وطن له اوسېدونکو سره چې مخ وي او خپل پاچا ورته د هر ظلم او تېري جواز ورکړی وي.

له باغيانو سره يې توپير يواځې په جامو کې و، نور د دواړو خواوو په سترگو کې وحشت او جهالت په څپو و، د بې ځايه غچ او کرکې سپرغی ترې بادېدلې، هر يوه خپله غوسه په کليوالو سروله.

هغوی چې پاچا د باغيانو په لټون او وژنه پسې را استولي وو، له ځان سره يې د هر ډول ظلم او وژنو فرمان هم راوړی و. دوی فکر کاوه چې د دې کلي هر سړی باغي دی، خو د ولس فکر بيا بل ډول و او نور په دې يقيني شوي وو چې دا ځل باغيان په بدلو او منظمو جامو کې له نوو وسلو راغلي دي ځکه چې په دواړو کې مدني صفتونه او په نرمه لهجه د خبرو کولو هنرنه و او د دوی مېلمه پالنې او کليوالي خويونو ته يې د چاپلوسۍ، ملامتيا او وېرې په سترگه کتل.

د دوی دواړو فطرت بيخي يو ډول و، خپله دواړه خواوې لا هم په دې نه پوهېدې چې د يوې خوا تر شا د نړۍ لوی او د بلې تر شا د نړۍ وړوکی

شیطان ولاړ دی، خو یواځې ولس دی چې تر شا څوک نه لري، یواځې کلیوال د خپلو اوبنکو او وینو په سمندر کې د مظلومیت خاموشه چیغې وهي او دغه کاغذي زمریان خپلو بادارانو ته د بریا او فتحو پیغامونه استوي.

۲۰۱۴ اپریل ۱۲مه

## د فطرت انتقام

بس په همدې هيله پاييم چې يوه ورځ به ستا له راتلو سره د خطرناکې او له وهمه ډکې شپې څادر څېرې او ډېرې هغه پټې څېرې به را څرگنده شي چې په يوه لاس يې زما اوښکې پاکولې او له بل لستونې يې له څېرنو گوتو سره يو ځای تور په وينو سور خنجر هم زما په غاړه را اېښې و.

لمر خو په نوره نړۍ کې هر گهيځ له ختيزه په پوره شان او شوکت سره را اوچتېږي، خو دلته کلونه وشول چې همدا المرحرک مې نه دی ليدلی. زما د غرنې هېواد په ختيزو څنډو کې مې له خپل پيداينست نه تر اوسه هغه ننداره نه ده کړې چې زرینې وړانگې په غرنیو گلونو پرته پرڅه څنگه پورته کوي؟

خو په دې مې باور دی چې ته راځې. زما د هېواد سپېڅلې خاوره او ستا طبيعت له ازله سره جوړ دي. ته مروړه نه يې، ته د هغې ورځې انتظار کوي چې په دې سپېڅلې خاوره څو ناولې څېرې او وپروونکي سيوري د خپل تقدير محکمې ته ورسېږي او د فطرت له انتقام سره مخ شي، دا هغه ورځ ده چې اوس يې له خوب پرته په وېښه هم گورم.

ته نه غواړې چې خپل پلورونکي په خپلو سترگو وگورې او خپل  
سپېڅلی نظر ورباندې ناولی کړې. ته د هغه غیرتې وگړو او سپېڅلو  
ماشومانو سره مینه لرې چې زړونه او ضمیرونه یې لا په واک کې دي، د  
ژوند په مانا پوهېږي او ته ورته گرانه یې.

زه باور لرم چې ته یو سهار راځې، زما همزولي به ستا هرکلی په ډزو  
او وینونه، بلکې د خوښۍ په اتنونو او د ښوونځي په ترانو کوي. ستا  
انتظار یم. اې زما د تپي ولس د رښتیني سولې او سوکالی وړځې!

۱۳۹۲ د سلواغې ۲۲مه

## د غرور احساس

يوه ورته ويل:

ته زمري يې، ستا زور او ځواک د زمري او شاهين غوندي دی، که  
غوسه شې نو هېڅ سيال نه لري او که الوت وکړې، نو هره لوره ژوره دې له  
سترگو پټه نه پاتې کېږي.

بل ورته ويل:

ستا گاونډيان لانه وو پيدا شوي چې ستا نیکونه د دې ځمکې  
پاچاهان وو، له ډېرو سرکښو پاچاهانو يې باج اخيسته او په گڼو ملکونو  
يې لښکر کشي کړې وه.

ځينو به ورته ويل:

ته خو پنځه زره کلن تاريخ لري. ته ولې د نړۍ اوسنيو غوښتنو او  
سيالۍ ته سر تپتيوې، دا خو ستا له پاره شرم دی، همدا وياړ او پرتم دې  
بس دی چې نیکونو دې گڼ مغرور پاچاهان او سرزوري لښکرې را  
نسکورې کړې دي.

يوه خولا دا هم ورته ويل چې ستا وطن د امپراتوريو هديره ده، دلته هر يرغلگر سر بابللی او ستا تاريخ په توره او خنجر ليكل شوی دی. کونښنې مه کوه چې په قلم يې تازه کړي.

افغان د دې خبرو په اورېدو په سوچ کې شو، د يو ډول غرور احساس يې وکړ، له کوره د وتو اراده يې بدله کړه، بېرته يې د خپلې کوتې د کړکۍ پردې کش کړې چې هسې نه د سهار راختلی لمر او د مرغانو چغار يې له خوبه ونه باسي.

۲۰۱۴ اپریل ۱۳مه

## د مرغانو نړۍ

په ماشومتوب کې مې د کلي د کوڅو او بڼونو یوه مرغۍ هم ارامه نه وه پرېښې، هره ځاله او د راټولیدو ځای یې راته معلوم و، خو مرغیو ددې سره سره هم راڅخه وپره نه کوله، تر هغو به مې له مخې نه الوتې چې لاس به مې پرې نه و ورنسکته کړی، خو اوس راڅخه په اوچتو ونو کې هم کرکه لري، لا ورکتلې مې نه وي چې له مخې مې ځان چپوي او هوا ته الوڅي.

مرغۍ څه ملامتي دي، هغه وخت زه د کوچینو مرغیو د سیلونو یو ملگری او لیدونکی وم، هغوی راته کمزورې نه، بلکې ځواکمن مخلوق ښکارېده، په درد، ژبه او خپګان یې پوهېدم، خو اوسنی انسان یواځې د گېډې غم اخیستی، د مرغانو نړۍ نه شي درک کولی، په لاسونو کې یې ښکاري ټوپک او په دماغ یې د دغه بې گناه او بې ازاره مخلوق د غوښو او کباب بوی خور دی، نو ځکه خو مرغان او د سولې او ښکلا دغه استازي د دښمن په سترګه گوري.

۲۰۱۴، د اپریل ۱۸مه

## سره پانه

خپل ټول ماشومتوب مې په يوه طلايي پانه ليکلی و. هرې کرښې او توري يې د جلا رنگينو ورځو او نه هېرېدونکو شېبو داستان بيانوه. د کلي د روښانه اسمان، له ستورو ډکو ماښامونو، د مني د طلايي پانو، د ژمي د واورينو لمنو، د خټينو کورونو په سر د خورو لوگيو... او د پسرلي د جنتي ښکلا تصويرونه په کې خوندي وو.

مور مې د کور ښکلي ملکه او زه د کلي وړوکی شهزاده وم. هر وخت به چې دا نړۍ راته تياره شوه، نو بېرته به شاته ستون شوم، هر څه به مې هېر کړل او د هغه مهال په خيالونو به مې زړه ته خوښي ورکوله.

اوس نه پوهېږم چې زما د ماشومتوب د ښکلا او خوښيو هغه خزانه چا لوتلې، هر ځل چې دا طلايي پانه را واخلم، نو په وينو سره وي، هېڅ په کې نه ښکاري، د وينو بوی ترې را ځي او ناڅاپه زما اوښکې هم ورسره گډې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۸ مه

## د ماتېدو غږ

مور دواړه هغه دوه وړو کي ستوري يوو چې نورو ته له لرې ډېر سره نږدې او څنگ په څنگ بنکارو، خاندو او خبرې کوو، خو په دې يوازې زه او ته پوهېږو چې تر منځ مو څومره زياتې فاصلې دي.

زموږ رڼا هم يو پر بل نه ده لوبدلې، يو د بل غږ هم نه شو اورېدلی او په سترگو کې مو سلگونه نور ستوري هم سره په ټکر کې دي چې د ماتېدو غږ يې له ما او تا پرته بل انسان نه اوري او حتی گاونډي ستوري مو هم د پېړيو خوب وړي، خو خلک هسې فکر کوي چې ستوري ورته سترگونه وهي.

۲۰۱۴ مارچ ۲۹ مه

## باور

ټولو به راته ويل چې په هېچا هم باور مه كوه. شيطان هم يو وخت پرېسته وه، خدای پرې باور وكړ او به جنت كې يې په درناوي مېشت كړ، خو خدای ته د هغه فطرت معلوم و او پوهېده چې يوه ورځ به له خاورې جوړ انسان ته له سجدي سر غړوي.

همداسې وشول په خاورين انسان يې ملنډې ووهلې، خدای ج له جنته وشړه او انسان ته يې دا پيغام وركړ چې تاسې له خپل انساني ځواك او شرف سره چې ما دركړی، ډېر كمزوري ياست.

د انسان په فطرت كې بيا هم كبر غرور و، څه يې ونه ويل، دا خبره هم ورته اوچته بنسكاره شوه، ځكه چې ځان يې د خدای فرمانبردار گڼه او كله چې حضرت ادم زموږ په پخواني استوگنځي كې د غنمو ممنوعه دانې ته لاس وړ وو، نو سرغړونه يې وكړه، انساني كمزوري او نافرمانی يې برسېره شوه.

نور نو جنت د هغوی له پاره نه و او لاندي يوه وچه او سپېره ځمكه ورته انتظار وه چې هغه يې هم په وينو ولړله، گلان يې په اغزيو بدل كړل او اوس پرې هېڅوك هم باور نه كوي.

۲۰۱۴ جنوري ۵مه

## د خدای کور

تسبې يې په لاس کې وې، په تړمۍ کې زما له څنگه تېر شو او يوه ولاړ  
بوډا ته يې وويل

جومات همدې خواته دی؟

بوډا په بېره لاس راتېر کړ او د کورونو شاته پټ جومات دنگې منارې ته  
يې گوته ونيوه وه. هو مخامخ وړاندې لاړ شه او بيا بښي لاس ته وگرځه.

د سر په بنورولو يې مننه وکړه او په بېره روان شو، خو خو قدمه نه وو  
تللی چې بېرته را وگرځېده او بوډا ته يې وکتل

ياني ورتللی شم، زموږ او ستاسې جومات دی کنه، مطلب د هغوی خونه  
دی؟

بوډا مانا داره خدا وکړه او ورنږدې شو

خدای پاک ته ورځي که خلکو ته؟

لاروی بې ځوابه شو او سترگې يې د جومات په مناره کې مېخ پاتې شوي.

۲۰۱۴ د جولای ۵مه

## خبرې

صبر کوئ! ډېر زړه به په دغه ښار د حاکمې تورې شپې پردې د يوه زورور توپان له څپو سره خبرې او رېښې رېښې شي، ډېر زړه به په زرگونو خبرې د دغه ښار د حقيقت په څلور لارې کې له تورو او سپينو نقابونو راووخې او وگړي يې به يې په يوه داسې فضا کې ننداره وکړي چې هر څوک به په کې د ساه اخيستلو او خبرو اجازه لري.

صبر کوئ! په دغه خاوره کې د انسان په جامه کې ډېر داسې مخلوقات شته چې له زرو کسانو سره په زرو خبرو او زرو نقابونو راڅرگندېږي. دوی د پسرلنيو ورېځو په څېر ثابتې څېره نه لري، چاته د ورپو نرم پوستين واغوندي او چاته يې وسپنيزي او تورې فولادي زغري اغوستې وي، چاته له لستونې راوتلي نرم لاسونه ورکوي او چاته يې پنځه گوتې د پنځو زهرجنو خنجرونو په څېر ور وړاندې کړي وي.

چاته يې په شونډو له شرارت او شیطاني ډکه موسکا خوره وي، چاته همدغه موسکا په شاتو او خوږه شېره لړلې وي، خو ځينو ته بيا زهر پاشي او د لېوانو او خبروونکو غوندي تېره غاښونه يې د موسکا تر شا پټ وي.

هغوی د واکمن او بې پروا پاچا پر وړاندې د پسونو او هوسيو غوندي نرم مزاج لري، خپلې څېره معصومه او سپېڅلې ښکاروي، د ریا او ځان

نبودنې سپينه چينه اغوندي، ځانونه د هغه تر ټولو نږدې خواخوږي او مريدان بولي.

دلته هغوی د زرو څپرو ترڅنګ همدا سې سلگونه ژبې کاروي چې ټولې د واکمن په صفتونو روږدې دي، خو کله چې شپه شي او د واکمن له لوري ورکړل شويو ماهيو ته ستانه شي، نو بيا په لېوانو بدل وي، په خپل پاچا پورې ټوکې وهي، په غزتونو او عصمتونو لوبې کوي.

دلته همغه پسونه دلېوانو په څېر د نورو په لوتلو او دارلو لگيا وي. ژبې يې له قهر او غوسې ډکې وي، له پيالو عصمتونو او جامونو سره مستي کوي، د ښار هغه نجونې، چې دوی يې د پاچا په مخکې لوبې او خویندې گڼي، دلته د دوي د عياشيو او شيطاني غريزو منگلولو ته لوېږي.

له دغه شپو نه ډېر کم کسان خبر دي، له دوی سره ملگرو هم د دوی رنگ اخیستی، د دوی په څېر کړه وړه لري، هغوي د لېوانو کوچني بچيان دي او په راتلونکې کې ترې ښه ماهر او ښکاري لېوان جوړېږي، ځکه د هغوی فطرت بدل شوی، سر له اوسه روزل شوي او د واکمن په ماهيو کې يې د مظلومانو په وینو او غوښو چمتو شوي خوندونه او مستي ليدلي.

نو ځکه وایم چې صبر کوئ! نور د ځنگل دغه شپه تېرېدونکي ده، ډېر وړاندې د ځنگل په څنډو کې دنياوو له غرونو د يوه روښانه لمر او زرین

سهار وړانگې په راختو او خوږېدو دي، خو دغه سهار يوازې لمر نه دی  
يو زور و تويان هم ورسره ملگری دی چې يوازې پر واکمنو او دغه زر  
څېره بيزو بڼا غلو به ورځي.

د هغوی نقابونه او څېرې به شکوي، د تېبستې وزرونه به يې ماتوي او  
کله چې ورځ غرمې ته ورسېږي، نو د دغه ښار د خلکو په پښو کې به  
برېښد پراته وي او يوه څېره به يې هم حجاب خوندي نه کړي، خپله څېرې  
او حجابونه به يې ورپورې خاندې او د خلکو په څېر به ترې کرکه لري.

صبر کوئ! دغه لمر ډېر نږدې دی، ما ته له خپلې وينې او ساه هم نږدې  
ښکاري، نور په دغه ښار د څېرو واکمني پای ته رسېږي، شرمېږي،  
ورکېږي او د دوی له لاسه د بهيدلو وينونه د ډېوو کاروان روانېږي.

دا کاروان وړاندې ځي، د ښار ټول واټونه او څلور لارې به پرې ټوله شپه  
روښانه وي، يوازې يوه څېره لرونکي انسانان به له وېرې پرته له خپلو  
معصومو څېرو سره تر سترگو کېږي او ورځې به مو يوه ښکلې او زرین  
لمر رانغاړلې وي.

۲۰۱۳ اپریل ۲۳مه

## د خوښۍ ورځ

زه مو اخبر کومې خوښۍ ته ساتلی يم؟ کومه ده خوښي؟ زما خوښي خو هغه وه چې کلونه وړاندې ستاسې بې پروايۍ او چوپتيا ووژله او هېڅکله مو هم د خپل دې ملگري د زړه هيله حس نه کړه، تاسې خو په خپلو خوبونو او خيالونو کې ايسار وئ او هغه خوب مو هېڅکله هم تعبير نه کړ چې ستاسې په اړه مې ليدلی و.

هغه وخت چې ما په زړه کې دخوښۍ جشن نمانځه، تاسې د بې همتۍ په خوب ويده وئ او په اسمان کې مو د هغې پرېستي په لور هېڅ نظر ونه وکړ؛ چا چې ستاسې لپاره د مينې او خوښۍ زېري راوړي و.

زه نه له قيامتونو وېرېږم، نه د اسرافيل له شپېلۍ وېره لرم، دغه وېره خو پخوا تاسې ما ته راڅکلې او دا شپېلۍ مې اوس هم په غوږونو کې انگازې کوي، تاسې ووژلم خو اوس درسره د حشر په دې ميدان کې دومره ځواک نه شته چې ما ته لارښوونه وکړئ، د دوزخ يا جنت په لور مې واستوئ، ما ته بنسکاري چې له دې نه مخکې لار تاسې ته خپله هم نه ده معلومه.

تاسې ته به ځانونه بنکلي بنکاري؛ خو ډېر بدرنگي ياست، يوازې تاسې نه زما هغه بنکلا هم چې تاسې يې ستايي؛ له يوې ستري بدرنگۍ پرته بل هېڅ هم نه دي، تاسې زه هم بدرنگ کړی يم.

اوس د دې يون له ملگرو څه چې له هيندارې سره هم نه شم مخامخ کېدلی، زما په زړه کې د هغې خوښۍ لپاره هېڅ خوښي نه شته چې تاسې يې انتظار ياست.

زه اوس هغه نه يم، تاسې ډېر بدلون را کړی، په هغه ورځ چې تاسې به خوښي کوئ؛ نو زما روح به په چيغو چيغو ژاړي، هلته به داسې کس يو هم پيدا نه شي چې زما دغه چيغې دي واورې.

زه به هم ټول په کرکه بدل وم، دا به ستاسې د هغه کر حاصل وي چې کلونه وړاندې موزما په زړه کې شيندلی و او اوس زما په اوبنکو او وينو رسېدلی دی دا به يوازې ستاسې د حاصل اخيستلو ورځ وي زه به يوازې د يوه جسد غوندې درسره روان وم.

۲۰۱۲ اپريل ۲ مه، کابل

## د ښارمانۍ

زموږ د ښار مانۍ د نړۍ د نورو ښارونو د ماڼيو غونډې نه دي چې په ليدو يې د ښاريانو سترگې خوږې او زړونه ارام شي، ژوند ته غېږه ورکړي او د يوه رنگين خوب غونډې يې په ذهن او خيال کې را ونغاړي. زموږ د ښارمانۍ په خپلو ښيښو زموږ سترگې برېښوي او زهرجنې وړانگې يې د غشو په څېر د سترگو په رپ کې د زړه تل ته ځي او له هر پور نه يې د مرگ بدرانگه سوداگر سترگکونه ستومانه لارويانو ته سترگکونه وهي.

د نړۍ د نورو ښارونو ټولې دنګې ښيښې مانۍ او قصرونه د هغوی د اوسېدونکو او خلکو په خولو اباد شوي، د هغوی د لاسونو خاپونه په کې ښکاري، جونګو ته سلام کوي او د هر زيارکنس په نوم يې يو پټ خو زرین څلی هم پر بام ولاړ دی چې هر څوک يې حس کولای شي.

خو دلته خبره بل ډول وه، د دې ښار ټولې دنګې مانۍ د خلکو له وينو، غوښو، تازه او ورستو هډوکو جوړې شوې دي. د هغوی له وينو او غوښو يې رنگ اخيستی، په هر پور کې يې شناختو ته ورته کتارې لگېدلې.

پرې شوي لاسونه او پښې ترې راوتلې چې خاوندان يې نه گوري، خو عادي لارويان يې ډېر په روښانه ډول ويني، مگر کله چې د خپلې وېرې

بیانولو لپاره شونډې و خوځوي، نو له وړاندې پرې یو د چوپتیا مهر لگېدلی وي.

د نړۍ د نورو ښارونو له ماڼیو د تازه او ښکلونو گلونو هارونه او لرونه را گرځېدلي وي او له هر پور نه یې ځولۍ ځولۍ گلونه دباد له نرمو څپو او سهارني نسیم سره ټالونه وهي، کوڅه په کوڅه وړمې شیندي، دروازي یې دهر سترې او نا اشنا لاروي پر مخ یې وېرې او قیده خلاصې وي.

خو د دغه ښار له ماڼیو د گلونو د هارونو په ځای اغزن سیمونه او اوسپنیز تور برېښنايي جالونه گرځېدلي، په مخکې له راشنو اغزیو یې له تابوتونو د خلاصو شوو درو کتارې تاو دي، په درازو یې د وېرې او کرکې تور کلپونه را ځوړند دي، ښکلې ښکاري خوزره رانېکون په کې نه شته او که څوک ورته ښه څیر شي، نو د غم سرود او د مرگ شپېلۍ په کې غځېږي.

دلته سترې انسانان څه چې د هوا مرغان هم څوک کښېناستو ته نه پرېږدي، ځکه چې خاوندان یې دا د ځان د مزاحمت په مانا گڼي، دعیش عشرت او عصمتونو د لوټ خوند او نشه یې کموي.

دلته هره ورځ د ښار په بېلابېلو برخو کې نوې او دنگې ماڼۍ سرونه او چتوي، یو له بل سره په ښکلا او دنگوالي کې سیالي کوي، ورځ تر ورځې پراخېږي، خو هلته ډېر لږې کلي وړانېږي او هدیرې پراخېږي.

هلته چې کلي د مرگ په خوب ویده شي، نو د دې ماڼیو خاوندان په وربښمو کې له پتو چرو او تورو سره ورځي د هغوي دپېغلو له غاړو هارونه را خلاصوي، د ناوې گانو خزاني لوتېي او له وینو یې د دې ښار د ماڼیو خاورو او دېوالونه ته رنگونه جوړوي.

د دې ښار ماني د داسې خلکو دي، چې هغوی د دې ښار نه پردي شوي، د خپلې مور په زيوراتو او د پلار په توره او تاريخ يې سوداگري کړې، خو ځانونه د همدې ټاټوبي اصلي مالکان او واکمنان گڼي دوی شپه ورځ د خوارانو د جونگرو په لوټلو بوخت دي او د شپې په خوبونو کې هم د عزتونو او آرام ژوند په لوت پسې گرځي. دوی په اوسنۍ زمانه کې اوسي خو د غلامۍ او مريتوب د زمانې خيالونه لري، دوی ځانونه خدايان گڼي او غواړي چې خپلې ماني په غلامانو او وينځو ډکې کړي.

د دې ښار د مانيو خاوندانو لاهم د هغه زلزلي وژونکې او مرگونې څپې نه دي حس کړې چې د دوی په لاس د ځمکې تل ته د کوزو شويو او خښو شوو وگړو له اهوڼو او زندۍ شوو فريادونو څخه راپورته شوي دي. دا مه هېرئ چې يوه شپه به دوی په همدې ماڼو کې د ناز په خوب وي، خو دغه زلزله به راځي او دوی ټول به په همدغه ښيښه يي قبرونو کې د ځمکې تل ته کوزېږي.

۲۰۱۳ فبروري ۱۲مه

## د سگروټو په منځ کې

بېگناه شپه په خوب کې سلگونه پېړۍ وړاندې تللی وم. د زمانې په کتابتون کې مې د تاریخ د یوه کتاب پانې اړولې، په یوه څپرکي کې یې لیکلي وو: ددې لویې نړۍ د اسیا د لویې وچې په زړه کې یو داسې ښکلې هېواد هم و چې اوسېدونکو به یې ورته په لوی لاس د خسو امبارونه ټول کړل، بیا به یې پرې د احساساتو او کرکې تېل وشیندل او چې کله به یې ټاټوبي د اور د لمبو خوراک شو نو د دوی د احساساتو او ناپوهۍ کنگل به یې هم ویل کړ.

هلته به ټول د خپل ټاټوبي ایرو ته راغونډ شول او د خپل هېواد سره به یې د مینې او خواخوږۍ اوبسکې تویولې. کتاب مې زر بند کړ چې را وینس شوم، نوزه هم د سگروټو په منځ کې ولاړ وم.

۲۰۱۳ نومبر ۲۸ مه

## هغه او لمر

د لمر لوېدو پرمهال يې خپل نرم لاس زما په اوږه کېښود، وړاندې غره  
ته يې گوته ونيوه او راته ويې کتل

پوهېږې چې لمر ولې د وینو په رنگ سور دی؟

زه چې کله بې ځوابه شوم، نو هغې له اوږدې او وېروونکې چوپتیا  
وروسته خبرې پیل کړې:

همدا لمر له پېړيو راهيسې ددې وطن د غرونو شاته په پوره عظمت، خو  
مايوسۍ او پښمانۍ سره لوېږي.

په وروستۍ شېبه کې هم ددې په انتظار وي چې موږ په مينه وويني او  
د وینو په ځای زموږ د پښمانۍ د اوبنکو تصوير له ځان سره يوسي، خو  
هر ځل ناهيلي کېږي .

له يوه عالم حسرت او خپګان سره د غر تر شا پټېږي، له ځان سره په  
زرګونو گيلي وړي، ټوله شپه په سلګو وي، ځکه سپېڅلي او مهربانه

وړانگه يې د وينو هغه خاپونه وچې او له منځه وړي چې مور يې هره ورځ د خپل وطن په شگو او خاورو تويوو.

همدا لمر سبا ته بيا له دې هيلې سره په ختيځ کې را اوچتېږي چې مور به د مينې په ژبه پوهېدلې او له وينې به ستړي شوي وو، ځمکه به مود پېنمانۍ په اوبسکو وينځلې او د مينې او مهربانۍ گلونه به پرې ټوکېدلې وي، خو داسې نه وي، بېرته ناهيلی شي او هر ماښام خپلې ژراندې سرې سترگې خپل خالق ته وړي.

هغې خبرې بس کړې، زما په وجود لږزه راغله، حيران او هيڅانې وم، ووېرېدم، هغې ته مې وکتل، خو ترڅنگ مې نه وه. د ماښام تياره خورېده او د غرونو په څنډو د شفق سرخي راته سترگکونه وهل!

۲۰۱۳ دسمبر ۲۷ مه

## زما وطنه !

زما وطنه! زما د مینې او وینې له بوی او وږمې پللي شوي خاوري!  
زما د محرومیتونو، دردونو، عذابونو او گناهونو په لمبو کې سو  
خېدلی جنته!

پېړۍ کېږي چې زما له لاسه ستا د سمسورو او زرغونو پسرلیو نغمه ییز  
سهارونه او په طبیعي وږمو کې لمبېدلي ما بنامونه په نیمایي کې مراوي  
کېږي.

ستا ارمانونه او هیلې د ځوانۍ فصل ته له رسېدو وړاندې پانې پانې او  
د یوه پرلپسې ځور او وحشت غېږې ته په بې شرمۍ سره سپارل کېږي.  
ای زما دهیلو او خیالونو ټاټوبیه!

زه هم ستا یو ځوان بچی یم، ستا په هغه خاوره کې مې خاپوړي کړي،  
چې د نړۍ له بلې هرې خاورې ارزښتمنه او د پېړیو پېړیو راهیسې یې  
د یرغلګرو او یا هم د خپلو زیارکینو او سرسپارلو بچیانو د پښو خاپونه  
له ځان سره ساتلي.

ماله همغه پیل نه ترننه، کله مې چې د مور په گېډه کې له یوې  
وړوکې، خوسپېڅلې نړۍ دغه خاورینې او پراخې نړۍ ته سترگې

وغړولې، سپړمو مې د لومړي ځل له پاره ستا خاورينه وړمه حس كړه چې دخپلواكۍ او فطري يا غيټوب تر څنگ په كې يوه بل ډول او نا اشنا وړمه هم نغښتې وه.

زه هغه وخت نابالده وم، نه پوهېدم چې دڅه بوى دى، څوكله چې كلونه وروسته له خاپوړو قدم وهلو ته ورسېدم، مور مې ويده وه او زه په پټه لومړى ځل بهرته ووتم، په كوڅه كې يو په وينې لړلى جسد پروت و، يو متر وړاندې ترې په وينو لمدي خاورې پرته وې، په وړوكو منگلو كې مې را اوچتې كړې، بوى مې كړې او دخپل زېږون شېبه مې ذهن ته راغله او ايله مې په ياد شول چې همدا وړمه مې هغه وخت په لومړي ځل حس كړې وه.

زما وطنه! سره د دې چې ستا سپېڅلې غېږه ستا له اصيلو بچو ډكه ده، ستا په غېږه كې په زرگونو داسې څېرې ژوند كوي چې څېرې يې د پښتو په څېر سپېڅلې او ښكلې دي.

هغوى شپه او ورځ حتى ستا په وړوكې درد هم اوښكې تويوي، په رگونو كې يې د ايشار او مينې څپې ستا د غرنيو سيندونو په څېر غورځنگونه وهي، خود هغوى دغه ارادې او جذبې د هغوى په سترگو كې د يوه لنډ خوب په څېر پاتې شي او سهار وختي له وينېدو وړاندې يې د مخ پټو څېرو او واكمنانو تور خنجر له سينې وتى او په تلپاتې خوب ويده وي.

ستا واگې له پېړيو پېړيو راهيسې د داسې غلام صفته او خاينانو په لاس کې ده چې ستا د سبا او سوکالی په ځای له خپلو ناولو بادارانو، حرام سرايونو، ودانيو او عياشيو سره ډېره مينه لري، هغوی ستا دلونو د عزت په ځای دهغوی په عفت سوداگري کوي.

د عفتونو دغه سوداگر چې ځانونه ستا اصیل بچيان گڼي او خپلې خونړۍ او دارونکې خبرې يې د پسونو په څېرو کې ټپې کړې؛ ټوله ورځ په دې فکر کوي چې د شپې د عفت پلورنې او عياشۍ محفل به يې څنگه وي، خپل بادارانو ته به د هغوی د خوښ ساتلو له پاره ستا کومه برخه د ډالۍ په ډول وړاندې کوي.

دوی خپل اصل او فطرت هېر کړی، دوی په دې نه پوهېږي چې په څومره سپېڅلې او اصيله خاوره کې ژوند کوی، دوی د داسې کسانو غلامۍ ته په بې شرمۍ سره خپل سرتيت کړی چې اصل او رېښه يې نه ده معلومه، خاوره او هېوادونه يې له دوی وړوکي دي او بالاخره ځان يې په لوی لاس وړوکي کړی دی.

زما وطنه! زه پوهېږم چې ستا دغه بې شرمه واکمنان د ختمېدو نه دي او نه يې پلورلي ضميرونه بېرته خپلولی شي، هغوی د خپلو ضميرونو په څېر خپل راتلونکی او تاريخ هم پلورلی، زه د دوی د ورکېدو تمه نه لرم او نه له دې اړخه ستا د ژغورلو خوب ونيم، ځکه دوی د مېړيانو په څېر دي، شپه ورځ يې نامعلوم نسل په زياتېدو دی، نوي خاينان زېږوي او د دوی په غېږ کې د هېواد او عفت پلورنې درسونه وايي.

وطنه! زه ناهیلی نه یم، ما د هغوی د ورکېدو انځور له بلې زاویې  
لیدلی او زبیری در کوم چې هر څه به ریښتیا کېږي او دغه د شپډو  
مجنونان به ستا په سپېڅلې خاوره کې د قبرونو له پاره هم یوه لوبښت  
ځای ونه لري، ډېر زړه ده چې د هغوی د بادارانو مانۍ ونړېږي، بیا به  
د دوی کوم ملاتړی ونه گورې او په رڼه میدان به د خپلې بربادۍ په  
انتظار خړې سترگې ولاړ وي.

۲۰۱۳ جون ۲۰مه

## د ژوند بېړۍ

مور ټول په يوه ماته او سورۍ بېړۍ کې ناست وو، د سمندري توپان او اوچتو څپو يوه زړه ماتوونکي انځور راته له هرې خوا سترگکونه وهل، خو د بېړۍ سپرو هر يوه د خپل زړه او درد کيسې را اخیستې وې. هغوی په خپلو خبرو کې دومره گرم راغلي وو چې په سمندر خورېدونکې تياره او وړاندې د مرگ خلاصه کړې وېروونکې غېږه يې نه لیده. د بېړۍ سوريو او ماتو درو ته دهېچا هم پام نه و.

ډېرو لويو او هونبيارانو هم د خپلې مينې او مينه ځپلو زړونو کېسې کولې، د خپلو معشوقو سره په خبرو او بنکلو مخونو او مجازي بنایستونو په ستاینو سر وو. دوی ټولو هېره کړې وه چې اوس د دوی مينه يوازې بېړۍ ده او بايد تر ټولو زياته مينه له خپلې سورۍ بېړۍ سره وکړي، څو له روان سمندري توپان څخه خپلې مينې وژغوري. کله چې د توپان لومړۍ څپې د بېړۍ په څنډو ولگېدې، نو له سرونو يې د مينې خمار او د هوسونو نشه والوته. ډېرو د خپل محبوب لاسونه پرېښودل او د بېړۍ ماتو تختو ته يې د خپل ژوند د پايښت په هيله منگولې واچولې.

هغوی ایله د مرگ په غېره کې حس کړه چې لا خو مینې ته نه رسېدلې،  
لا یې روحونوله مرگ سره د مینې ازلي پیوند نه دی اخیستی او د هغوی  
د مینې ساحل لا ډېر وړاندې د سمندري توپانونو او مرگوني خپو شاته د  
ژوند د بېرې ورتلو انتظار کوي.

۲۰۱۴ د می ۲۱مه

## سوې پانې

راشه! چې نور د دغه خاموش مزار په څنډو بلې شوې شمعې مخ په مړه کېدو دي او په دې دښت کې د زړه ماتو د راز او نیاز دغه یوازینی مرجع هم زما د نور ژوند غونډې د تیارو په ناپایه سمندر کې مخ په دوېدو ده.

ستا هېر شول چې په یوه باراني ماښام سترې ستومانه راغلې او د دې اغزن دښت په یوه گوښه کې د دغه خاورین مزار په سر ولاړې ونې ته تم شوې او تر پانې لاندې یې دې د یوې شپې لپاره پناه اخیستې وه، خو ماښام چې روانېدلې، نو خو شمعې دې هم په باران کې د همدې مزار له پاسه روښانه پرېښودې.

تا غوښتل په همدې ډول د همدغه تږې ونې د کوربه توب مننه وکړې، خو دا د هېر کړې و، چې دغه تنډې وهلې ونه له مودو وروسته د باران په څاڅکو کې څومره خوشحاله ده، د طبیعت نه د مننې سندري زمزمه کوي، خو تا د طبیعت نه، بلکې د خپل طبیعت د خالق یوه لنډ مهالې دالۍ گڼي.

راشه! خیر دی، یو ځلې بیا راشه او خپلې بلې کړې شمعې دې په وروستیو څاڅکو او اوبنکو کې په پخوانو سترگو بیا وگوره چې څنگه

ستا په یاد تر ننه د هر توپان او باران په وړاندې دغه خاورین مزار ته ولگېدلې.

د دغه شمعو له پاسه کوم بښینه یې چتر نه و، خو دونو پانوی یې په سر چتر جوړ کړی و او له بادونو سره یې ورته ستا د راتلو سندري زمزمه کولې، دلته اوس د مزار له پاسه یوازې د غرنیو او وحشي پتنگانو د وزرونو سوې ايرې او له ونې رالوېدلې پانې د یادگار په ډول پاتې دي.

۲۰۱۳ مارچ ۲ مه

## مرگوني دره

پوهېرم چې ستا ټول دردونه زما له لاسه دي، پوهېرم چې يو سپېڅلی او مينه ناک زړه زما له لاسه مات شوی، خو زه هم د تقدير لاسونو مات کړی يم، ما لا په هغه لوري سفر نه دی پيل کړی، چې ته مې روان گڼې.

زه لاهم د درد په همغه څلور لارې کې حيران ولاړ يم، ځان په ټول عالم کې راته يوازې بنکاري. په ذهن کې مې ته روانه يې، گورم دې چې هر ماښام تروېده کېدو وړاندې او تر سهار وروسته دې زما څېره مخې ته ولاړه وي، خو کرکه رانه نه لري، زړه دې لاهم همغسې مينه ناک او سپېڅلی دی، لاهم همغسې دکور له کړکۍ وړاندې شنه ځنگل ته گوري، زما تېر يادونه او له ځنگل سره تړلې مينه په کې حس کوي.

خو زه لاهمغسې په تړمۍ کې لار ورکې ولاړ يم، ما لالوری او منزل نه دی ټاکلی. نه غواړم د نورو له عينکو د ژوند مرگونې او خطرناکې درې ته وگورم، هغه دره چې په غرنیو گلونو او وږمو به ډکه وه او پسرلني باران به جنتي رنگونه په کې وشيندل، نن د ناهیلۍ او درد ترورميو نيولې، زرده چې په کې ورک شم، خو تاغوندي نه وایم چې هېر مې کړه.

په ياد مې ساته، زه په يو چا پسې نه، په يو څه پسې ورکېرم.

۲۰۱۳ اپرېل ۲۴

## جزا

هغه د لورې شملې او شخو برېتونو خاوند د خپلې تمانچې ټول جاغور  
د خپلې پېغلې لور په سينه کې خالي کړ، په شونډو يې فاتحانه موسکاه  
وغورېده او خپلې مېرمنې ته يې وکتل

پرېرېده چې له خپل مين سره يو ځای شي، خوزر جدي شو او د خپلې  
مېرمنې تر خوله يې لاس تېر کړ

په مينتوب مې کړې يې، که نه ستا جزا هم له دې مردارې سخته وه!.

۲۰۱۳ نومبر ۲۹ مه

## د شاعر مقام

کلونه وړاندې د سیند پر غاړه یو سمسور او زرغون کلی او بو لاندې  
کړ، ددغه کلي دوه اوسېدونکي چې ځنگله ته د بنکار له پاره تللي وو،  
داسې وخت خپل کلي ته را ستانه شول چې د کلي یوه نښه هم نه وه پاتې.  
دغه دوو کسانو یو بل ته وکتل، شخړه یې وکړه، سره خپه شول، یوه  
بېرته د ځنگل مخه ونیوه او دویم مخامخ غره ته روان شو.  
کلونه تېر شول، یوه ورځ په دغه ځمکه د نوي جوړ شوي کلي خلکو په  
کوڅه کې دوه بوډاگان پسې اخیستي وو، یو یې له ځنگله راغلی و او بل  
له غره، د ځنگل نه راغلی سړی غلی و، په خبره یې هېڅوک نه پوهېدل،  
خلکو به ورته ملنگ او پیر ویل، خو له غره نه راکوز شوي بوډا به ټولو  
خلکو ته د هغوی په خوږه ژبه سندرې او شعرونه ویل، د دوی تر منځ یې د  
شاعر مقام گټلی و.

۲۰۱۳ سپټمبر ۱۴مه

## يوه شپه

يو مابنام ناخاپي له كوره ووتم، خپل كلي مې له ټولو رنگينو او زړه وړونكې بسكلا سره سره پرېښود، په غونډيو او لمنو كې د گلونو وږم خور و او د مخامخ غونډۍ له شانه د كلي د رمې د گونگرو شرننگا رانږدې كېده، چې د سپين ږيري شپونكي د لارښوونې له مهربانۍ ډك غرونه ورسره ملگري وو.

كروندگر او نور له كلي وتلي خلك بېرته را روان وو، خو يوازې زه له كلي بېرته وټم، هغوی به د مابنام په ترږمۍ كې يوه شپه تم شول، ما ته به يې په ځير ځير وكتل، خو چې د كوم نا اشنا گومان به يې راباندې وکړ، نو بېرته به روان شول او سترگې به يې په كړكيو او بامونو لگېدلو خراغونو پسې واخيستي.

زه زړه ماتې وم، ځان راته تر ټولو ناکام او ناهيلي ښکارېدو، غوښتل مې هېڅوک هم زما د ورکېدو په راز پوه نه شي او كليوال تر عمره عمره د يوه زلمي د ناخاپي ورکېدو كيسه په ياد وساتي او د دوبي له دا ډول گرمو مابنامونو سره زما نوم هم تړلی وي.

زه دومره په منډه او ترهه لارم چې شپه وروسته مې كلي له سترگو پناه شو، يوازې د لوړو ونو په څانگو كې پناه او تټ سيوري ډېبدل او ښکارېدل، کټ مټ لکه زما زړه چې انديښنو او ناهيليو لاندې كړی و.

په وروستي ځل مي دا هر څه له سترگو تېر کړل او د يوې شني خو اغزني دښتې پای ته رسېدلی وم، دلته هم هرڅه خپلو ځالو ته ستنېدل او د خوښۍ غږونه يې ايستل، بيا هم يوازې زه ددوی خلاف روان وم.

د دښتې په پای کې راته يو ستر او دنگ غر مخامخ ودرېد چې سريې تر اسمانه رسېده او په سريې سپوږمۍ څرکونه وهل، ما کله هم دومره لوړ او دنگ غر نه وليدلی، غوښتل مې پرې وڅېژم، خو چې کتل مې د ختو يوه لاره هم نه لري.

حيران ولاړ وم، په تياره کې يوې نرۍ لارې ته ځير شوم ځای په ځای کښېناستم، ستا د پلونو خاپونه او خوشبويي په کې وه او پوه شوم چې ته له ما وړاندې ددغه غره لومړۍ ختونکې يې.

لاره مې بدله کړه، شېبه وروسته يوه لوي سمندر ته ورسېدم چې بله غاړه يې نه ښکارېده او د دښتې غونډې پراخه و، د ساحل په غاړه ستړی کښېناستم، کبان خپلو غارونو ته ننوتې وو.

له ساحل نه مې يو موټی خاوره را اوچته کړه، ستا د بدن خوشبويي په کې وه او چې ځمکې ته مې وکتل، نو ستا د پلونو نښې لانه وې وړانې او شکېدلو بوټو ښودله چې تا هم د پورې وتلو لپاره لومړي قدمونه همدلته اېښي.

بيا مې لاس په تندي کېښود او لاره مې بدله کړه، له لنډ مزل وروسته دايرو او سکروټو يوه ستر امبار ته ورسېدم چې بل خوا ترې يوه لاره هم

نه وه ، ایرې په مړې کېدو وې ، خو بیایې هم د شپې په زړه کې سپرغی شیندلې ، له ناچاری مې په همدې ډېری لومړی قدم کېښود ، خو چې کتل مې له ما وړاندې پرې چا قدم اېښی ، ورتیت شوم ، بیا هم ستا د وجود ورمه او د سوو وزرونو بوی په کې و .

لاره مې بدله کړه او په همدې تیارو او نابنده لارو له اوږده منزل وروسته مې پام شو چې د یوه اوچت گړنگ په سر ولاړ یم او په زرگونه متره لاندې ساحه کې داسې تیاره خوره ده چې هر سیوری په کې وېړونکې او خوړونکې بلانکارې .

ځای په ځای کېناستم په یوه تېره ډېره مې لاس کېښود او لوندوالی مې حس کړ او چې سترگو ته نږدې کړ ، نو تازه وینې وې او ستا د وجود خوشبویي یې شپنډله ، پوه شوم چې دلته هم له ما وړاندې ته در دبدلې یې .

نور نو راکې د منزل حوصله نه وه پاتې ، پوهېدم چې هر لوری او پړاو له ما نه وړاندې تالیدلی ، بېرته را پاڅېدم ، د کلي په لور را روان شوم او خو چې کلي ته را رسېدم ، نو شپه تېره وه او د سهار مهربانه لمر کلی په غېږ کې اخیستی و ، خو زما اوږدې د ناهیلیو له درانه بار نه سپکې وې ، مخامخ راته تاله مینې ډکه غېږ خلاصه کړې وه او په موسکا دې راته وویل : "راشه! ایله اوس دې زه و مندلم ، خپل منزل ته پخیر راغلي!"

۲۰۱۳ جنوري ۱۸مه

## وروستی ماښام

زه پوهېدم چې یوه ورځ به مې روغ زړه د ایرو په امبار او د سوو خاورو په یوه داسې ډبرې بدلېږي چې د وړلو لپاره به یې له صحرايي بادونو پرته زما اهوڼه هم دغه دنده تر سره کولای شي.

زه ان هاغه وخت پوهېدم چې زما دخبرو په مهال به ستا سترگې د لویې لارې د یوه نا آشنا مسافر غونډې په لرې پراوونو کې خښې وې او زما د درد کیسې او ارادې ته به دې یوازې د سترگو او ښو په مړاوو حرکتونو او خاموشه ژبه ځوابونه ویل.

زه پوهېدم چې ته له ما سره یې خو سترگې دې ډبرې وړاندې په هغه دښته کې گڼدلې چې یوازې توب او چوپتیا یې ستا د ورتلو لېونی انتظار باسي او تلونکو سیورو درته لارې نیولې دي، ستا په نظر کې د هغه وېرونکي او وروستي ماښام وېره وه چې ډېر وړاندې درته داندیښنو او حسرت د غرونو په لمنو کې تم و.

تا په همدغه څو شېبو کې یوازې د همدې سوچونو په جال کې نښتې وې چې په هغه لور دې مزل ملگری نه شته او په کنډو کې لارو به دې هېڅوک هم دتندیک خورلو پر مهال دلاس نیولو لپاره نه وي ولاړ.

ته په ما او ژوند دواړو بې باوره وې، سره ددې چې زه دې ژوند وم، خو د ژوند په څېر درته نه ښکارېدم او زما د زړه پټې اندیښنې دې زما د پښمانۍ د نښو او څلو په نوم منلې و.

تا اڅېر دې ته هم نه کتل چې ما له ټولو خلکو مخه ښه کړې وه ، د سفر جامې مې په تن وې او له وړاندې پړاوونو مخکې مې ستا په پښو کې د يون حوصله او د خپلې رنگين ماضي تټ خو ښکلي انځورونه ليدل.

زه له تا سره يو ځای روان وم، خو تا دا حس نه کړه، چې زما د يون لوری کوم خوا دی او چېرته ځم؟ زما گناه يوازې دا وه، چې ما دا جریت او بې ادبي ونه کړه چې ستا نه وړاندې شم او ته دې پلونه مې دې ستا تر قدمونو لاندې شي.

زه ستا په سترگو کې د مزل د پيل يوې اشارې ته تم وم، په سترگو کې مې د اجازې غوښتنه کوله، خو تا نه حس کولم، د هغه پيغمبر غوندې دې په سپېڅلي نظر اسمان ته کتل چې د وحې د راتلو انتظار وي، خو په ځمکه ولاړ هغه کس نه دې ونه کتل چې کتو او يوې اشارې ورته د وحې مانا درلوده.

بالاخره هغه شېبه راغله چې ته روانه شوې، له سره دې تر ژبه لاندې مخه ښه وکړه او همداسې روانه شوې، د مازديگر په گردونو او طلايي وړانگو کې مې له سترگو پناه شوې، خو زه لاهم په درناوي او خاکساری هملته ولاړ يم، يوازې دومره احساسوم چې زړه مې د پخوا غوندې روغ نه دی او سترگې به مې له نني ماښام وروسته د راتلونکي دغه ماښام سپورمې ونه گوري.

۲۰۱۳ فبروي ۱۷ مه

## اتله

په دې ترړميو او تيارو کې اوبسکې مه تويوه، د کوټې په کونج کې ستا  
د خاموشه سلگيو سون سون هېڅوک هم نه اوري خو ته به قاتله شې.  
ته پوهېږې چې هره شېبه په خپل ستونډي کې څومره تاندې سلگۍ وژنې؟  
ته ولې له خپلو سترگو د خوب طلايي مرغان بېنوا شړې؟

هغوی اخر په دې گلابي اسمان کې کوم خوا الوت وکړي، هغوی خو  
تا ته ستا د محبوب له پيغام سره راځي، دا گناه خو ستا ده چې دغه  
قاصدان له راوړي پيغام سره خپل حضور ته نه پرېږدي، نور نو دا سلگۍ  
او خوبونه مه وژنه، هسې نه چې څوک درته قاتله ووايي.

۲۰۱۲، د اپريل لومړۍ نېټه

## غرني گل

يوکليوال سپری تر ټولو اوچت غره ته وخوت، د پسرلي بنکلا او غرنیو منظرو ترې ستریا هېره کړې وه، نا اشنا او نوي غرني گلونه يې له سترگو تېرېدل. د یوې ډبرې په څنګ يې په راشنه شوي غرني گل سترګې ولګېدې، له زړه نه يې خوښ شو، بله لاره يې ونه لیده، مجبور شو چې له رېښو سره يې را وباسي.

گل يې له ځان سره کلی ته راوړ، تازه غوړېدلې څانګې يې يو څه مړاوي شوې وې. د خپل کور د انګرې د نورو بوټو ترڅنګ يې په خاورو کې خښ کړ، اوبه يې ورکړې او خپله د انګورو د تاک سيوري ته ويده شو، ساعت وروسته يې چې سترګې وغړولې گل مړاوی او بنکلا يې له لاسه ورکړې وه. کليوال سپری غوسه شو او گل ته يې وويل:

ته څومره کبرجن او مغرور يې! هلته دې په هاغه وچ کمره کې نه خاوره د خاورې په څېر وه او نه دې په مړه ګېده اوبه ليدلې وې، دلته مې هرڅه در کړل، نرمې خاوره، د منګي له اوبنګورنې اوبه، خو بيا دې زما په انګرې کبر وکړ، هسې مې درسره دومره نيکې وکړه او ځان مې سترې کړ.

کليوال بېرته ويده شو، خو د مړاوي شوي غرني گل درد او فرياد هيچا هم هس نه کړ، د هغه چيغو ټول کلی په سر اخیستی و او د ماتو څانګو له درده يې نارې وهلې ... "انسانه! ستا مينه څومره له وحشته ډکه ده، تا

هېڅکله هم د خپلې مينې مقام او منبر ونه موند، ستامينې لاهم د عقل جامې نه دي اغوستې او خپل برينډ والی درته نه ښکاري، تالا هم د ازادۍ لاره نه ده ليدلې او ښکيو دې د زرگونو بديو جامې اغوستې ..."

زه خپل کليوال په گاونډ کې د خپلو کتابونو منع کې وينس ناست وم، د غرنې گل خبرې مې واورېدې او ډېر نور کليوال يې هم په ژبه پوه شول، خو هغه ستړی کليوال اوس هم په خپل انگر کې د انگورو تر تاک لاندې ويده دی.

۲۰۱۴ د مې ۱۲ مه

## مینه او دعا

هر وخت مې چې د ناروغۍ په بستر د آرام ساه اخیستې، نو پوهېدلې  
یم چې ستا په زړه کې د دعا الفاظو غزونې کړې، خو غږېو دومره نیولې  
یې چې د شونډو خوځول هم درته گران ښکاري. زما لپاره همدا بس ده چې  
دریاده یم او په دې له ټولو خلکو ښه پوهېږې چې ولې ناروغه یم او کله  
به روغه شم.

اوس زما دعا گانې له هغه چاسره ملگري دي چې هر سهار ماښام مې  
راته لاس په نام ولاړ دي او د دې ښار په غوره طبیبانو مې گډډوي، رښتیا  
هم هغوی څومره پاک زړي دي، کاش ستا په ځای له دوی نه پر یوه مینه  
شوې وی او د طبیبانو وخت مې نه ضایع کولی.

۲۰۱۴ د مارچ ۳۱مه

## نالوستې مینه

کله مې چې خپل وروستی شعر بشپړ کړ او په پوره درناوي، ستا په حضور کې د هغه وړاندې کولو ته حاضر شوم، نو ستا شونډې درېدلې او سترگې دې د شعري پاڼو پر ځای زما د قلم په ډډو لگېدلو طلايي غميو کې ګنډلې وې.

ایله هلته وپوهېدم چې خپل ټول شعرونه مې یوې نالوستې مینې ته لیکلي دي.

۲۰۱۳ اکتوبر ۱۹ مه

## شېبه

اوس هره ورځ د لمړختو او غروب پر مهال، د خپل ژوند د کتاب خورې  
ورې پانې او تت بابونه يو پر بل پسې اړوم، خو تر اوسه مې هم په  
کې داسې يوه شېبه ونه مونده چې په کلي کې زما د ماشومتوب د  
مابنامونو په څېر ښکلي او د شاعر د خوبونو په څېر رنگينه وي.

۱۳۰۲ اکتوبر ۱۷ مه

## جنتي وڙمه

ماشوم وم، مور مي يو غرنی گل راکړ، بي رنگه او باد وهلی  
معلومېده، د مور سترگو ته مي وکتل او گل مي بوی کړ، په ذهن مي د  
کلیوال پسرلي جادويي وږم خور شو، يوي جنتي وږمي په خپل پلو کي را  
ونغاړلم.

د فطرت سينگار شوي ناي غاړه راکړه، غرونو ته وختم، په سيندونو  
کي ورک شوم، په چينو کي وبهېدم او د هوا له خپو سره مي لوبې وکړي،  
خو چي بېرته را ستنبدم، نو د مور له هر پل سره مي له گلونو ډکي تاندي  
ونې ولاړي وي او له هرې ډبرې سره يوه لگېدلې شمعه اېښي وه .

۲۰۱۴ د جون ۴مه

## پټه ښکلا

مور دواړه د ژوند په سمسوره دښته کې د باد له مسير سره څنگ په څنگ روان وو. يوازې خپلې لارې ته مو کتل، شا وخوا ښکلاوې او منظرې مونه ليدې.

په يوه دمه ځای کې تم شوو. پاس اسمان ته مو وکتل، يوقوي او د غښتلو پنځو لرونکي شاهين په هوا کې د باد د مسير خلاف روان و، په پوره شهامت يې وزرونه خوځول او طلايي ښکوي يې لمر ته خپله ښکلا او ځلا شيندله.

په همدې شپبه زه غلی وم، خو هغه پوهېده چې د څه په اړه فکر وړی يم، لکه زما خيالونه چې لولي راته وويل: بايد همت وکړو، ځکه چې رښتيني او پټه ښکلا له همت او شهامت سره ځلېږي او زموږ ښکلاوې د بې همتۍ، وېرې او کمزوري هود تر پردو لاندې په مرگونې خوب ويدي دي.

۲۰۱۴ د جولای ۷مه

## کاغذی گلونه

هغه بڼکلی ورځ در یاد کړه چې د پسرلي په شنه سهار درته په بڼ کې د ساعتونو ساعتونو انتظار وم او له لمر راختو سره دې د گلونو یوه گپدی راکړه، پرته له دې چې ورته وگورم، گلونه مې غبرکې ونيول او ستا د مخ په ننداره وم.

کله چې روانېدلې، زما سترگې له اوبڼکو ډکې شوې، ستا راکړو گلونو ته مې پام شو، خو وږمه او نرمي یې نه وه. په لومړي ځل مې د کاغذی او مصنوعي گلونو ډالۍ ولیده او د بڼ رنگارنگ گلونو ته مې وکتل.

۲۰۱۴ د فبروري ۲مه

## ای زما ستونزو !

ای زما ستونزو! د دې نړۍ ډېر دردېدلي وگړي له تاسې شکایت کوي، د شپې او ورځې په پټه او بڼکاره په چیغو چیغو ژاړي، په تروږميو او لمر څرک کې سلگۍ وهي، خپلو دوستانو او خواخوږو ته خپل دردونه او شکایتونه بیانوي، د هغوی د درد او ستونزو کیسې، کوڅه په کوڅه، کلي په کلي او ښار په ښار د سکروټو په څېر خورېږي، ډېر نور خلک یې هم په اړه سوچونه او پټې خواخوږۍ څرگندوي.

دوی د خپلې نړۍ د بې وزلو او دردېدلو وگړو په نوم ستایي او دا چې لاهم په دومره درد او ستونزو کې ژوندي دي، د اتلانو او درحم وړ انسانانو په توگه یې یادوي، خو داسې کسان هم کم نه دي، چې په دوی پورې خاندې، له درد او زگېروو یې د یوې بڼکلې سندرې په څېر خوند اخلي، که مخامخ نه وي نو په ذهن کې ورسره ناڅي. زه بیا له دوی نه بیخي بل ډول یم، له تاسې او د خپل ژوند له بل هر کړاو

سره له زړه نه مینه لرم، حتی هغه وخت مې هم زړه نه ماتېږي چې د خپل پلار په قبر د گلونو گڼه یې ږدم او په هدیرو کې د خپلو نوم ورکو دوستانو بې نښو مزارونه لټوم.

اې زما ستونزو! زه مو په بیا بیا منندوی یم، بیا بیا مو په خپلو شعرونو او سندرو کې د شکایت په ځای بې ساري ستاینې کوم. همدا تاسې وئ چې زما زړه مو صیقل کړ، زما ذهن او ضمیر ته مو د صبر او استقامت طلايي پوښ ورکړ. همدا تاسې وئ چې ما ته مو خپل دوستان او دوښمنان په ښه ډول را وپېژندل او له سلگونو مخ پټو خپرو مو تور نقابونه لرې کړل.

ستاسې له برکته زه اوس په سلو خپرو او سلو نقابونو کې پټ انسان پېژنم، په شونډو نخېدلې زهرجنې او د شاتو په خېر خوږې موسکاوې سره بېلولم شم، اوس مې پرېکړه کړې چې له ډېرو تش په نامه ښاغلو د تل له پاره لاره بېله کړم.

ځکه اوس راوینښ شوی یم، د دې پر ځای چې له چاسره متقابل عمل وکړم، لاره ترې بېلوم، حتی هېروم بې، د خپلو خوږو دوستان له البم نه یې تصویرونه سیند ته غورځوم، باید همداسې وکړم، ځکه اوس د خپلو دوستانو په سترگو کې د لومړي نظر په مانا پوهېږم او راته څرگندېږي چې هغوی راسره د ژوند تر کوم پړاوه ملگري کولای شي! اې زما ستونزو! همداسې تاسې وئ، مننه درنه کوم چې د ژوند په ریښتني مانا مو وپوهولم او د دوستانو د انتخاب ځواک او شعور مو

راکړ، اوس په دې په دې پوه شوم چې لارې مې له چا سره شریکې او له  
چا نه بېلې دي.

ډېر بڼه وشول، د ژوند په قدر پوه شوم، له یوه درانه خوبه مور او یوین کړم،  
که تاسې نه وئ، نو تر ننه به د بې پروایې او خوشباورۍ په رنگین سمندر  
کې ډوب وم هیله ده چې یوازې مې پرېږدې، زه د اسرافیل تر شپېلۍ  
پورې درسره مینه لرم او په خپله ټوله لېوالتیا مو غواړم، هغوی چې په  
ژوند کې تاسې نه لري، نو د ژوند په مانا هم نه پوهېږي!

۲۰۱۳ مې ۱۸مه

## انځور

د باد د ډېرې کمزورې څپې له را الوتو سره هم سترگو ته لاس نیسم،  
ددې لپاره نه چې زه له بادونو سره نا اشنا یم، یوازې ددې لپاره چې زما په  
سترگو کې ستا د وروستي دیدن پرمهال پاتې انځور وړان نه کړي  
هسې نه چې له وړاندو سره یې په خپلو کسو کې ستا د تازه انځور د  
کښلو پرمهال مې ذهني گډوډۍ واخلي او ستا د ښکلا په انځور کې رانه  
دروغ وویل شي.

۲۰۱۴ د می ۸مه

## ستالیه

کله چې د تگ پرمهال سترگې پټې او لاسونه راته په دعا اوچت کړې، نو د خپل منزل له راتلونکې سترو څخه بې پروا په یوه بله رنگینه نړۍ کې ګرځم، هغه نړۍ چې جنتي هوا لري او ما پرې د سکون نوم اېښی.

زه پرېښتې ګورم چې د دعا د امین له پاره دې لیکه ولاړې وي او د اسمان په لور په خوښۍ پروازونه کوي، ما هم په وزرونو ورسره واخلي، د منزل په لور مې په هوا کړي، خو چې تا همغسې پټې سترگې ولاړه وګورم، نوزه هم درته تم شم او پښې مې بېرته په خاورینه ځمکه مېخ پاتې شي.

زما تگ له څومره درد او ستا دعا له څومره سپېڅلو رازونو او نازک خوږلت ډکه ده. هوزه نور ځم، لپه دې پر مخ راتېره کړه، هسې نه چې په دغه شېبه د اسمان له اوبښکې ډکې سترگې هم له درناوي بندونه مات کړي او ستا اوبښکې په کې ورکې شي.

۲۰۱۴ مارچ ۳مه

## وچ شوی گل

گل دې راکړې او ولاړې، ستا انځور تر ډېره د همغه تازه گل په پانې کې پاتې و او د گل د بنکلا یوه برخه شو. هو! له ما نه دا هم هېر شول چې در پسي وگورم، و دې څارم او په زوره زوره در پسي چيغې ووهم، خو نه پوهېږم چې تا د راکړې گل په پانې کې څنگه اثرناکه او څماری وږمه شیندلې وه چې زه یې له ځمکې سره د ونې په څپر کلک وتړلم. اوس چې ستا د بېرته را ستنېدو شېبې را لندې شوې، نو زما زړگی په رېږدېدو دی، گوتې مې لږېږي او له وچ شوي گل نه یوه یوه پانې ځمکې ته لوېږي.

ستا هر کلی رانه هېر دی، په یوه بنکلی عذاب کې راگيريم. کله چې ته ماته را ورسېږي او زما په لږزنده گوتو کې خپل وچ شوی گل وگوري، نو زه به څه ځواب درکوم؟ کاش چې طبیعت ژبه درلودې او هوا درته هغه ټوله کیسه کړې وې چې ستا په نه شتون کې دلته په ما تېره شوه او رېښو مې د څارو رنگ واخيست.

۲۰۱۴ فبروري ۲۳ مه

## چې پسرلی شي

له پسرلي سره؛ ددې لپاره نه چې غرونه او لمنې شنې کېږي، ددې لپاره نه چې له ويالو او سيند غاړو د لنده بل او له دښتو او لمنو د سپېلنيو او شينشويو بوی راځي، ددې لپاره هم نه چې کروندې، پولې او پټې به د شپانه د شپېلۍ او د ژمي سرو وهلي کروندگر د سندرو غږ واورې.

ددې لپاره هم نه چې د باران ميده څاڅکي او د ناو مترنم اواز به راته د ماشومتوب د پاچاهۍ څو تللې ورځې بېرته رايايي کړي، يواځې په دې ورسره مينه لرم چې په راتلويي ستاسې د دروازې او انگر په منځ کې ولاړې ونې هم هغسې گلان او رنگونه شيندي، له کوم رنگ چې تا خپلې ټولې جامې گنډلې.

اوس داسې فکر کوم چې د کوڅې د ټولو کورونو په دروازو او انگر کې ولاړو گڼو ل و ن ستا له جامو رنگ اخيستی.

۲۰۱۴ د فبروري ۲۳مه

## د خدای زور

مور مې راته وایي:

زویه! ته زما د نورو اولادونو په څېر یو اولاد یې، خو هر وخت چې د خلکو منځته ننوتې د هغوی خدمت دې وکړ، د سپین ږيري او بوډۍ لاس دې بنکل کړ، د همزولو قدر دې وکړ او د ماشومانو په سر دې لاس راتېر کړ؛ نو هلته بیا د خلکو په منځ کې خپل ځان پیدا کوي. کونښن کوه چې په خلکو کې ژوند وکړې، له خلکو لرې ژوند مرگ دی، ته کمزوری یې خو که د خلکو منځ کې وې؛ نو ستر ځواک یې، زموږ نیکونو ویلي چې "د خدای زور د خلکو زور دی"

۲۰۱۴ د فبروي ۲۰ مه

## زما خوښي

زما په هره خوښۍ بيا هم د غم او وير سيوري خپور و. زه هېڅکله  
وزگار نه شوم چې خپله خوښي ونمانځم او له خدايه د هغو خو شېبو مننه  
وکړم چې زه يې په کې ستا د مينې په اسماني ډالۍ ونازولم.

زه پوهېږم چې زما د وزگار تيا او مننې کولو وخت هغه مهال راځي، کله  
چې ستا په لور د يوه اوږده سفر لپاره ملا وتړم او له خپلو ټولو مينه گرو  
ملگرو سره په مينه مخه ښه وکړم.

۲۰۱۴ د جون ۱۳ مه

## انسان او خدای

سره له دې چې د خدای "ج" په شتون او عظمت یې پوره باور درلود، بې ساري مینه یې ورسره وه او د ځمکې پرمخ یې د هغه د استازي په توګه یوه سپېڅلې دنده اجرا کوله، خو د ادم د دغه زوی په زړه کې بیا هم دا هیله وه چې خپل محبوب مخامخ له نږدې وګوري. خدای "ج" ورته وویل چې د دې غوښتنې په اړه دې کوم ممانعت نه لرم، خو ته به یې توان ونه لري او زما لیدل به درته ګران وي، خو بنده د خپل فطرت له مخې همغسې شله و، غوښتل یې خپل محبوب له نږدې وګوري او خپله دا غوښتنه یې پوره شي.

خدای "ج" ته ګران و او غوښتنه یې قبوله کړه، په یوه توره وهمناکه شپه یې خپل نور د طور پر ځمکه ور وښود، د تلوسې اخیستي انسان سترګو د دغه نامرېي جلوو د لیدلو تاب ونه درلود، په کمزوري زړه یې ضعف راغی او په هغه ځمکه ځای پر ځای کېناست چې د خپل خالق د ښکلا او عظمت جلوو په خپل نور کې رانغاړلي وه.

کله چې را په خود شو او خپله نړۍ یې حس کړه، بیا یې نو هېڅ وخت هم دا غوښتنه ونه کړه او سر په سجده پرېوت، ټولو کایناتو یې ننداره کوه

خدای هم په مینه ورته کتل. دا د خدای "ج" او انسان تر منځ لیدنه وه. دې انسان له دې پېښې وروسته خپل پیغام ټولو پیروانو ته ورساوه او د ټولو باورد خپل خالق پر عظمت او مهرباني لازيات شو. له هغې ورځې پېرې او زمانې تېرې شوې، خدای "ج" خپله مینه، مهرباني او غضب په بېلابېلو بنو انسانانو ته ورسکاره کړ، خو اوسنی انسان دومره سپین سترگی شوی چې سترگی یې د دې مینې او مهرباني پر جلوو هم نه برېښي، بنایي روند شوی وي چې د خپل خالق مینه او غوسه نه شي درک کولی.

دا خو لا پرېږده، هغه ځمکه یې هم په خپلو وینو ولړله چې په طور کې خدای "ج" د خپل جلال او جمال په نامرېبې جلوو ښکل کړې او وینځلې وه، د هغه گران استازي پرې هملته سجده لگولې او د بندگۍ تلپاتې وړمې یې پرې شیندلې وې.

د اوسنی زمانې انسان، چې د خدای "ج" مینه او مهرباني نه شي درک کولی، زړونه یې د جلال په نوراني وړانگو نه دي لمبېدلي؛ نو د جلال او غرور وېره هم د هغه په وجود کې ځای نه لري، دی چې خپله ځان د جلال او جمال خاوند ته نه ورنږدې کوي، نو هغه به څنگه دده سره مینې او خبرو ته را وړاندې شي.

۲۰۱۴ د مارچ ۱۰ مه

## بڻجھ

تہ د اور او وینو د هېواد، هغه په وینو سره گلغوتی یې چې خلک دې یوازې له رنگ او بڼکلا خوند اخلي، خو کله یې هم دا سوچ نه دی کړی چې ستا سور رنگ له څه جوړ شوی او ولې په وینو سره یې؟ ته هغه اسماني پرېښته یې چې د خدای په نړۍ کې، په اور سوې او سوزنده ځمکه را کوزه شوې، خود دې پرځای چې د پښو نازکې گوتې دې، له سوزېدو وساتي، خپل مخ دې راپټ کړ، خپله انساني بڼکلا دې په تور پرووني کې را ونغاړله.

ته پرېښته یې! ته د نارینه بڼکلا او ځواک یې، ته هغه پرانېستي کتاب یې چې هر څوک دې نه شي لوستلی او په ژبه دې یواځې هغه کسان پوهېږي چې د معنویت په اوبو یې خپلې سترگې وینځلي وي. هو ته پرېښته یې! هغه پرېښته چې په سپینو جامو دې د دې خاورې غبار او لوگی پرېوتی، خورنگ دې نه دی بایللی.

۲۰۱۴ د جنوري ۲۹مه

## د ازادۍ وړمه

مور يې په زندان کې وه. تل به يې خپل کوچني ماشوم ته چې په زندان کې زېږدلی و، د بهرنۍ او ازادې نړۍ کيسې کولې. خپل ماشومتوب به يې ورته يادوه، خو کوچنی زوی به يې له خبرو ستړی شو؛ د زندان د تنگې کرکۍ په وسپنيزو پنجره به يې نازکې گوتې کېښودې او بيا به يې سر د مور په غاړه د ننه کړ، د ازادۍ ښکلې وړمه به يې حس کړه.

د مور سترگې به يې هم له اوبسکو ډگې شوې، حالت به يې هغې ښوونکې ته ورته و چې په درس پوهېږي، خو خپل زده کوونکي نه شي پوهولی. پوهېده چې خپل ماشوم ته ښکلي دروغ وايي، زړ به يې پنجرې ته شا کړه، په تنگه کوټه کې به تياره خوره شوه او نور به نو د دې سيوری هم نه ښکارېده.

۲۰۱۳ دسمبر ۲۹ مه

## په خدای دې سپارم

د مخه ښې پرمهال مې مخې ته مه ودرېږه، هسې نه چې په چيغو چيغو  
توله کوڅه خبره کړم او ته له هغه سفره پاتې شې چې زما لپاره یې  
کوي. زه چې اوډه وم، ته پاڅه، ولاړ شه او چې له کوره ښه لرې شوې، نو  
په خپلو غوږونو کې گوتې کېږده، یا دې مبابیل کې کومه سندره  
اوره، ځکه چې هلته به زما چيغې د تم کېدو نه وي او نه به د چا پروا  
ولرم.

مه بې زړه کېږه، هر څه په زړه تېر کړه، خور استون نه شې، ځکه ستا  
سفر زما لپاره دی او زه مې خپل گران ته ځای پرځای ناستې نه، حرکت او  
سفر غوره گڼم هو گرانه!

په خدای دې سپارم!

۲۰۱۳ د اگست ۱۳مه

# دروغ

کله چې ټول طبیعت زما د محبوب جامې واغوندي او هره خوا راته  
یوازې د هغې په خېرو پوښلي ښکاره شي، نو زما خپله خېره به هم پردي  
وي، ځکه چې زه هم د طبیعت یوه برخه يم او ټولو ته به په کې ته ښکاري،  
اوس راته ووايه چې تاله خلکو څنگه پټه کړم او تر کومه به ورته دا  
کمزوري دروغ وایم چې زه دې نه پېژنم؟

۲۰۱۳ د اپریل ۱۰مه

## سندر غاري

همدا اوس مي هم په غورونو کې ستا د تازه سندرې شور خپې  
وهي، په تالار کې د ناستو کسانو د لاسونو چکچکو مې د اورېدو حس  
دومره کمزوري کړی چې د خپل زړه دريا هم نه اورم.  
بايد وپوهېږې چې ما درته هېڅکله هم لاس نه دی پرکولی، زه هېچا ته  
هم د کاذب شخصيت ورکولو عادت نه لرم. ما درته په تالار کې ډېرې  
چيغې ووهلې، چا مې غږ وانه وربده، دا دي يو ځل بيا درته وایم:  
هغه بناغلي چې تا ستايي او چکچکې درته وهي، هغوی ستا د هنر،  
اداگانو او سندرو مينه وال نه، بلکې ستا د وجود او بنسکلا لېونیان دي،  
ځکه ستا هنر لا هغه مقام ته نه دی رسېدلی چې په زرگونو زړونه په يوه  
شور وپاروي.

۲۰۱۳ د نومبر ۳۰مه

## ژوندی کیسه

خو پېړۍ وړاندې په دې جونگره کې یو مین اوسېده، د شاوخوا ټولو کلو لارې او کوچې یې له زهېرو او کاواکه قدمونو سره اشنا وې، خو هېڅکله هم پر دې بریالی نه شو چې د رواجونو له فولادې دېوالونو او سرو کرنسو هاخوا د خپلې مینې په رنگینه نړۍ کې قدم کېږدي. هغه په خپل دې ارمان پسې ملنگ او یوه شپه په خپله جونگره کې له یو عالم ناهیلیو او ماتو سره مړ شو. پاک زړو کلیوالو له هدیرې لري په خپله جونگره کې خنس کړ، خو د مینې کیسه یې ژوندی پاتې شوه. یوه پېړۍ وروسته یې د هغه پر جونگره یو بنکلی زیارت او دنگ خلی جوړ کړ، په ډېر کم وخت کې په ټوله دره کې د یوه لوی انسان په نوم مشهور شو. اوس ورته سهار او ماښام مینان راځي، د زیارت جندي یې بنکلوي، تر همدغه دنگ خلی لاندې اوبنکې تویوي. له دوی نه هر یو له خپل محبوب سره ترې د وصال هیله او دعا کوي، خو هغوی نه پوهېږي چې تر دغه خلی لاندې ویده انسان خپله هم په همدې ارمان له نړۍ سره مخه ښه کړې او تر دوی هم بې وسه و.

۲۰۱۴ د اکتوبر ۳۰مه

## ټکنالوژي

د پوهنتون د مطالعې او معلوماتو په تالار کې د پوهنتون یوه افغان پروفیسور په بشري ژوند د معاصرې ټکنالوژۍ د اغېزو او سترو گټو په اړه لکچر ورکاوه.

د نړۍ د بېلابېلو هېوادونو محصلین او د همدې پوهنتون استادان ورته غلي ناست او د پروفیسور مطالعې او معلوماتو ته گوته په غاښ وو.

پروفیسور له یو ساعت لکچر وروسته د گډونوالو په چکچکو بېرته خپلې څوکۍ ته را کوز شو، ټول ورته د درناوي په دود په خپلو ځایونو کې ودرېدل او په سترگو کې یې ورڅخه بې ساري مننه په څپو وه. له ځنډ پرته د څو دقیقو تفریح لپاره د سټیج شاته د ټلويزیون لوی لگېدلی سکرین روښانه شو، د کوم اروپایي ساینسي ټلويزیوني چینل خبرونه پیل شول .

د امریکا د ناسا ادارې د نوو پرمختگونو او سپوږمکیو په اړه تازه راپور خپرېده، په مریخ او نورو سیارو کې د انسانانو د ژوند د امکان برابرولو په هڅو خبرې روانې وې.

د راپور له خلاصېدو سره په ټلويزيون ناخاپه د افغانستان تصوير راغی، د چاپيريال او طبيعت په اړه يو راپور پيل شو، د خټينو کورونو ورهاخوا په غرونو او کروندو کې خلکو د ځان تودولو او سونگ د لرگيو لپاره شنې ونې پرې کولې. په بله صحنه کې څو ماشومانو د اوبو په روان ټانکر پسې بوشکې په لاس منډې وهلې .

ټولو محصلينو او استادانو د افغان پروفيسور خوا ته سترگې واړولې، د پروفيسور په تندي خولې را ماتې وې او د نيکټايي په خنده يي ژر ژر خپلې عينکي پاکولې.

۲۰۱۵ د فبروري ۱۳مه

## لومريتوب

درې واړو ماشومانو د هوټل مخې ته په پلاستيکي کڅوړو کې کاغذونه او خټلې ټولولې، هوا سره وه، د باران له يخې خپې سره زړه نا زړه په مخامخ هوټل ورننوتل، د بخارۍ له تودې هوا سره يې د رنگارنگ خوراكونو بوي هم پزې وتخنولې.

د هوټل د خدمتگارانو له وېرې د بوټ وېستلو په ځای کې غلي ودرېدل، د خلکو خنداگانې او خبرې يې اورېدې، څنگ ته په دېوال لگېدلي ټلويزيون ته يې پام شو.

ډله بېکلو کوچنيو نجونو او هلکانو په تودو جامو کې لوبې کولې، په بله صحنه کې د اوږده مېز له پاسه ډوډۍ ورته اېښې وه او خندل يې، له يوه موزيک وروسته بله صحنه را ښکاره شوه د کتابونو له کڅوړو سره په يوه مرمرين دهلېز کې روان وو، د کومې موسسې خارجي کارکوونکو ورته چکچکې وهلې، د ټلويزيون په صفحه په غټو کرښو وليکل شول "ماشومانو ته لومريتوب"

خو همدا شېبه د هوټل د دوو خدمتگارانو پام ورو اوښت، د بخارۍ له څنگه يې لرگي را اوچت کړل او د ټلويزيون څنگ ته په ولاړو ماشومانو يې ورنږدې کړې.

ماشومانو له وېرې شاوخوا وکتل، د هېچا پام هم دوی ته نه و، په يوه منډه د هوټل له دروازې ووتل او تر وړاندې سړک پورې يې د هوټل د خدمتگارانو له وېرې په باران کې منډې وهلې.

۲۰۱۵ د فبروري ۸مه

## بنکلا او ملنگ

په زرگونو بڼو او خبرو راڅرگنده شوې، په هره بڼه کې تر پخوا بنکلي او زړه را بنکونکې وې، کله به دې په بنېښه يي پيالنه کې د بندي سپين نرگس جامې اغوښتې وې او کله به د لرې دښتې د تندي وهلي غاټول په څېر مړاوي ولاړه وې.

تا غوښتل چې په خپلو دې ټولو پردو کې زما ستره مينه و ازمايې، زما له سترگو او زړه نه امتحان واخلي، خو ما په خپله مينه له باور ورها خوا ايمان هم درلود او ستا په هره بڼه کې مې يوازې ستا د زړه او ضمير سپېڅلي وږمه حس کوله.

زه پوهېږم چې دا ته يې او ټوله يوه بنکلا ده چې د يوه ملنگ انسان د زړه او نظر امتحان اخلي، خو نه پوهېږي چې دهغه زړه هم د خپل نظر د پنجره شاته بنديوان دی او له خپل زندان سره بې کچې مينه لري.

۲۰۱۵ د فبروري ۷مه

## توپیر

د روغتون په انتظار خونه کې یې په لرگینه چوکۍ اړخونه بدلول، د روغتون سپین سړې خدمتگاره ور غوږ ته شوه .

زویه اندېښنه مه کوه! خدای به هر څه پخیر تېر کړي، دا د څوم اولاد دی؟ سړي په اندېښنه سر اوچت کړي

پنځم... ټولې لونهې دي. کاش چې خدای دا ځل زوی را کړي. سپین سړې لږ جدي او غوسه شوه .

هی زویه! دا څه وايې، لور او زوی یې چا په کې را اېستلي، هېڅ توپیر نه لري، په دې خبره گنهگارېږې، د خدای غضب به درباندي نازل شي... سپین سړې د زوی او لور د برابرښت په اړه خبرې کولې چې د دهلیز په کونج کې له لگېدلي وړو کي لاسپیکر غږ وشو. سپین سړې په منډه ولاړه او یوه شېبه وروسته بېرته هغه کس ته راغله.

مبارک شه! پخیر تېر شو، د اولادونو مور رکه روغه ده او...

سړي خبره ورپرې کړه

یاني بیا هم نجلی ده؟

سپین سړې د هو په دود سر و خوځاوه او د سړي په جیب یې سترگې وگڼدلي .

زما زېږی... یوازې درې سوه اوغانۍ (افغانۍ) که هلک وی، بیا مې اووه سوه اوغانۍ درنه اخیستي!

۲۰۱۵ د فبروري ۲مه

## سولې ته!

اوس نو ته هم زما د ستومانه ژوند د کتاب په پاڼو کې يوه ورکه هيله شوې. له تا سره زما مينه ازلي وه، ته زما د نيکه د پټکي گل او د شملي عظمت وي، ته زما د نيا د ټيکري غرور او سپڅلتيا وي، خو نن د داسې ناولو کسانو تورو منگولو او دروغجنو ژبو ته لوبدلې يې چې په غوښتلو دې شرمېږم.

هغوی چې په تا پسې نارې وهي، له تا سره يوه زره هم مينه نه لري او وجدان يې د جگړې په دوزخي لمبو کې داسې سوځېدلی او تک تور دی چې د مينې په تباشير پرې د جنت د کلمې يو توری هم نه شي ليکل کېدلی.

ته ډېره سپڅلې يې، خو دغه پست ضميره او پلورل شوو سوداگرو له مور نه په ډېره لويه بيه اخيستې يې، تا اوس د هغوی په رنگ شوې يې، زما په شعرونو او نورو کيسو کې ستا لپاره يوه زره ځای هم نشته. زه اوس له دې نمايشي افسانو سره هېڅ مينه نه لرم. ته اوس د جگړې رېښتيني کيسه يې او د جگړې له هغو سوداگرو سره اوسېږې چې تش ستا په نوم مين دي، خو روح يې دې په خپلو تورو منگولو له ستوني نيولی. بيا هم هيله کوم، رانه خپه نه شې، زه دې په دې جامو کې نه غواړم.

۲۰۱۵ د جنوري ۱۲مه

## اړيکه

زموږ اړيکه ډېره عجيبه وه، نه ماته ځان د هغې بنسټونکي بنسټکارېده او نه هم د هغې پوهه د زده کوونکو په څېر ابتدايي او کمه وه. د ژوند ډېر داسې اړخونه به وو چې ما به له يوې زوايي ورته کتل، خو هغې له بلې او د نظرونو دې اتصال به د بشپړتيا تر پولې رسولو.

زموږ دواړو موخه يوه وه او د فطرت په پټو بنسټونو او پسې ستړي ستومانه وو، خو په دې منزل کې مو يو ډېر څه له يو بل نه زده کړل، هغې ماته مينه را وښوده او ما د مينې پاللو او بنسټ ستاينې روزنه ورکړه. هغې زما په مخکې د خپلې بنسټ زرين کتاب پرانېست او ما د دې کتاب په تورو او څپرکو کې د ځان ورکولو او د ابدي حسن د موندلو او لټون هنر ور ياد کړ. موږ دواړه د يوه به بنسټونکي او زده کوونکي يو. زموږ اړيکه ډېره سپېڅلې او عجيبه ده، کله چې سره مخامخ کېږو زړونه مو يو بل ته له ډېر درناوي او مينې زړې زړې وي او يو ډول نه هېرېدونکي خوږلت په کې څپې وهي.

زموږ لومړۍ ډالې د يو بل ستاينه او له مننې وړها خوا په خاموشو ژبو کې پټه رضایت دی چې له پنځو حواسو وړاندې يې له روح سره تار غځولی.

۲۰۱۵ د جنوري ۷مه

## شاعرانه عظمت

زه هم نوی ورغلی وم، په ښار کې هر څه راته عجیبه ښکارېدل او په محفل کې لگېدلو شمعو او څراغونو مې سترگې برېښولې. تر ټولو عجیبه راته د خلکو هغه خوښي وه چې محفل ته یې د ښار د سترشاعر د راتلو لپاره څرگندوله او په بیا بیا یې له کوچنۍ ماڼۍ بهر په سرو گلونو فرش کړې لارې ته کتل.

حیران وم چې دا خلک ولې د خپل ښار دې شاعر ته دومره درناوی لري، شېبه وروسته چوپتیا خوره شوه، ټول ولاړ کسان په تعظیم ودرېدل، د هغه د گرانښت او درناوي راز را څرگند شو.

د خلکو د یوې کړۍ په منځ کې یو ملنګ مزاجه وچ ډنگر کس منځ پر وړاندې را روان و.

هر چاته یې په موسکو شونډو کتل او لاسونه یې په خپله سینه د درناوي په دود سر په سر اېښي وو، ایله چې د هغه د درناوي او گرانښت په راز وپوهېدم.

هغه د ښار د واکمنانو او خانانو خلاف له خلکو څو قدمه وړاندې نه بلکې په منځ کې په متینو قدمونو او شاعرانه عظمت سره را روان و. ټولو ورته د شور او چکچو پر ځای په خپلو سترگو او لاسونو د پېرزوینې ډالۍ وړاندې کولې او له ډېر درناوي چوپه خوله، خو له یو عالم خوښۍ سره زموږ په خوا را روان و.

۲۰۱۵ د جنوري ۴مه

## معصوم زړه

هغه دومره په رنگونو او سینگار کې ډوبه وه چې زما د لیدو پر مهال یې هم د سترگو او نظر شاهین له مانه ډېر لرې د خپلې ښکلا له دنگ او رنگین غره طوافونه کول. یوازې هغه خبرې مې ورته زړه را ښکړونکې وې چې د هغې ښکلا او شخصیت مې په کې ستایلی و. دا هغه وخت نه پوهېده چې زما له ذهن او زړه نه یې پخوانی معصوم انځور په وړاندو دی، کټ مټ لکه په کنگل کښل شوی انځور چې د لمر له راختم سره ویلېږي.

هغې خپل ژوند د ځان لپاره بې کچې گران کړی و، ما غوښتل چې په خبرو کې مې یوازې سپېڅلی زړه پیدا کړي، خو هغې خپل زړه پټ کړی و، په رنگونو کې د پټې مجسمې ننداره مې کوله، غوښتل یې یو بې الایشه او د معصوم زړه لرونکی ځوان ځان ته تسلیم کړي. زه مغروره نه وم، خو ځکه ورنه د تل لپاره همدا سې روان شوم چې موږ د یوه او بل لپاره نه وو، زما سترگې د هغې د سپېڅلي زړه او معصومي څېرې د نندارې لپاره تړې وې، خو هغه په خپل ظاهر کې ورکه وه، سترگې یې ښکلې، خو زه په کې نه ښکارېدم او گڼ تصویرونه په کې ځلېدل.

۲۰۱۴ د نومبر ۱۸مه

## هوسۍ او بنکاري

د بنکار شوي او ټپي هوسۍ له پاره زورور او کمزوري بنکاري څه توپير نه لري، د زورور او لوی بنکاري له راتگ سره يوازې کمزوري بنکاري خپل بنکار زور و ته پرېږدي، خو بنکار شوي هوسۍ ترهمغسي څېروونکو پنجو او غاښونو لاندې وي. هغه يوازې په بې ساري حسرت سره د خپلو غوښو د شکولو درد زغمي او په يوه بله بڼه د مرگ او ژوند تر منځ په کشمکش کې راگير وي.

۲۰۱۵ د مارچ، ۱ نېټه

## شیطاني جالونه

ما خپل ماشومتوب د ښار له شور ماشور او مصنوعي رڼاگانو ډېر لرې د کلي او غرونو په طبيعي غېږ کې تېر کړی، د سپوږمې رڼا ته مې تر لرې پرتو درو سترگې غږولې او خپله خپره مې د لومړي ځل لپاره د غږني فطرت په هنداره کې ليدلې ده.

هلته مې روح د لومړي ځل لپاره د سيند، کروندو، ويالو، چونگېنو او بادونو له شور او زوږ سره پيوند واخيست، زما غوږونه تر هر څه وړاندې د کليوالي سوچه سندرو، د شپنوله شپېلۍ، د کوچيانو درمو له گونگرو او د زانو له کاغ او کوغ سره اشنا شول چې له هرې غږيزې خپې يې سپېڅلتيا څڅېده او زه يې د يوې خاموشه سېمفوني روږدی او مين کړی وم.

خو په ځوانۍ کې له دغه جنتي نړۍ محروم شوم، د يوه تبعيد شوي په څېر مې سترگې پټې کړې او چې غږولې مې د غږونو د يوه داسې ناپايه سمندر په غاړه ولاړ وم چې مصنوعي شور يې ټوله فضا په سر اخيستي وه.

په هوا کې د زرگونو راگونو او سندرو زمزمې خورې وې چې مخاطب يې نه معلومېده، لوری او ټاټوبی يې نه و، دلته مصنوعي سازونه او

بېگانه غرونه زما پر غورونو بد لگېدل، د هرې منظرې او انځور تر شا  
تور سيوري بهېدل .

په فضا کې ټول غځېدلي مزي په لوگيو ککړ وو، د غرونو زرين سمندر  
په کې هره خوا لارې کولې ، د بنکلو او رنگينو غرونو دا لطافت هغسې  
راز او نیاز ته نه پاتې کېده او په يوه زرينه بڼينه هر څه را څرگندېدل او  
خاص او عامو يې ننداره کوله.

د غرونو دغه بهير د شپې د چوپتيا پر تقدس هم داغ اېښی و، د  
سپوږمۍ جلوي په کې ورکې وې، ازانگې يې د ښايښت او سپېڅلتيا تر  
اسمان پورې نه رسېدې، هر څه د يوه ستري هوس په لور ښکلې بلنې ته  
ورته وو؛ نوځکه خوزه ورته له شيطاني جالونو پرته بل نوم نه شم  
ورکولی.

۲۰۱۴ د نومبر ۴مه

## ورکتون

د بهرني دفتر مدير د خپلې کاري مرکې پوښتنې پای ته ورسولې، په خوکی کې يې ارامه ډډه ووهله، يوه بل همکار يې خپله خوکی زما لور ته وخرخوله او له مصنوعي موسکا سره يې زیاته کړه.

ښاغلیه! دا وې ستا د زده کړې، کاري تجربې او مهارتونو پوښتنې، اوس به دې لږ تېر ژوند ته ورشو، بيخي ماشومتوب ته دې، کېدی شي د ورکتون له یادونو او زده کړې دې څه په یاد وي، څنگه او چېرته و؟

پوښتنه يې راته عجیبه ښکاره شوه، يو کلیوال هلک او ورکتون! بیا دا موضوع له کاري مرکې سره څه تړاو لري، دوی فکر کوي چې موږ هم د بهرنيانو په څېر عمر تېر کړی!

غلی وم، هغه بیا موټي کړي لاسونه ترزنه لاندې کړل او د عینکوله پاسه يې راته وکتل. ولې غلی شوی، يو څه ووايه، کله کله باید داسې عجیبه پوښتنې هم ځواب کړې...

همغه شېبه مې ذهن د دفتر له رنگینې ماڼۍ او بیا د ښار له ستړیاوو او شور ماشور ډېر لرې والوت، سترگې مې پټې کړې، ماشوم شوم، په خټینو کوڅو کې د ماشومانو شور ماشور، د مرغانو چغ او چوغ، په خاورو سپیره او په لوبو بوخت همزولي.

زما وړکتون، زما د مور غېږ وه، زما مور یوازې زما پالنې، خوښ ساتلو، نازولو او لویولو ته کار ویلی و، هغې ټوله نړۍ زما لپاره د خپل کور څلورو دېوالونو ته راوړې وه، هغې خپلې ټولې خوښې، هیلې، خنداوې، نازونه، ویارونه، ستره مینه او ... ماته راکړې وو.

زما د وړکتون دروازه زما د مور غېږ وه، ما د یوې لویې کلا له سترو دېوالونو لیدل چې وړاندې په سترو ونو کې پسرلني مرغان خپلو بچیانو ته له څالو د الوت، لرې باغونو ته د تگ راتگ او سندرو ویلو چل څنگه ورزده کوي.

نرم بادونه د کلي د زړو او تاندو ونو څانگې څنگه له یو بل سره آشنا کوي، له بڼو وروها خوا د غره په لمن کې له غوړېدو گلونو څنگه خوشبویي را ټولوي او بیایې څومره په مهربانۍ زما پر وړکتون پاشي.

څاروي، شپانه، کوچیان، د کلي د جومات مناره، په برج ناستې کوترې، د کروندو څنگ ته روان سیند، د ویالو د غاړو ویلني، په کروندو کې د چونگېنو او ازونه، د سنڅلو، مڼو، درمو د شرنګانیو، څوړوبیو او چینو شرنګا شرنګ او وږمې راته څنگه د ماشومتوب مهربانه سندري وایې.

له مور پرته مې د څومره، زړو، ځوانانو، بوډاگانو، تر خپلو هم نږدې پردو زما په سر د مینې او مهربانۍ لاسونه چتر کړي، په یوه درد مې د

مهربانی زرگونه خواخوردی سترگی را او پری او په یوه موسکا می د زرگونو خبرو پر شونډو د خوښی پسرلی لمنه غوروي.

زما وړکتون د یوې دروازی پر خای سلگونه دروازی درلودې، په هره دروازه کې راته سلگونو غبرو خای را کړی و، سلگونو شونډو و بنکلولم او د الیو په باران کې به بېرته خپلې دروازی ته درېدم.

هلته د څو محدود پاڼو پر خای د مینې او مهربانی زرگونه کتابونه لوستل کېدل، هلته راته سلگونو ښوونکو د خپل زړه او تندي پانې پرانېستې وې، زما روح ته یې نامرېي روزنه او پالنه ورکوله. زما له مور پرته سلگونه نورو میندو هم زما د روښانه راتلونکي خوبونه لیدل او د اخترونو په تمه هره ورځ د اختر په خبرو ه.

بهرني مې په اوږه لاس کېښود، سترگی مې وغړولې، په مخامخ لگېدلي سپینه تخته یې څو کرښې لیکلې وې او د کلیوالي سیمو څو انځورونه یې کښلي وو، لاس مې یې ټینگ کړ او بیا یې په هیجاني انداز راته وویل

بس همدومره، رښتیا دې وویل، له تا مننه، تا را وښودل چې ستاسې وړکتونونه څومره غني، لوی، ښکلي او مهربانه او زموږ څومره کوچني، تنگ او د ښکلو زندانونو په څېر دي.

۲۰۱۵ د سپتمبر ۱۲مه

## کاذب غرور

د کمزورو وزرونو خاوند ته یې وویل: ته په هوا کې تر ټولو الوتونکو د اوچت الوت حقدار یې، هېڅوک هم حق نه لري چې تر تالور پرواز وکړي. هر وخت چې څوک درنه اوچت شول؛ وژل یې درته روا دي.

وزر ماتې ته یې وویل: هېڅ اندېښنه مه کوه، ستا مات وزر ستا شان او دبدبه هېڅکله نه شي کمولی، د درد زغمل ستا له شان او پرتم سره نه ښايي، د وزر جوړېدو صبر ستا غرور ماتوي، که خپل مات وزر دې په بېخ کې له ځانه پرې کړې، بیا به هم د الوتونکو پاچا وي.

ښکاري ته یې وویل: صاحبه! ستا د غېشو ځلا او د لیندۍ زور د لمر روښنایي او د بادونو لوری او مسیر بدلوي، ستا حق دی چې ددې ځنگل ټول الوتونکي له خپل ذوق سره سم په پوره درناوي ښکار کړې او په کبابونو یې خپل مهربانه روح تازه کړې.

دا کیسه تر اوسه هم په دې ځنگلي ښار کې روانه ده، دلته هر چاته خپل سیوری د خپل قد و قامت څو چنده ښکاري او د وجدان زهرجن فصل یې د کاذب غرور او ځان غوښتنې له تروو اوبو خړوبېږي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۱۲مه

## تربې سترگې

راته ويې ويل:

د فکر مرغه دې ازاد پرېرېده، پرېرېده چې په ازاده هوا کې خپل وچ شوي وزرونه وغوروي، خپلې زرینې او طلايي بڼکې د لمر په ځلا کې نورو ته څرگندې کړي، خوشاته يې په خپلو لاسونو کې قيچي، تور دامونه او گڼې لومې نيولې وې.

ماته يې ويل

د انگړ دروازه دې خلاصه پرېرېده، پرېرېده چې دا بندي گلونه دې تازه هوا حس کړي، لارويان حيران کړي، وږمې يې په ټوله کوڅه کې خورې شي او ژبې يې په صفتونو پيل وکړي، خو خپل گلدانونه يې په تتو بڼيښي پوښونو کې ايسار کړي وو او د کور د انگړ له پاسه يې وسپنيز چتر اېښی و.

پاس اسمان ته مې وکتل، سترگې مې د لمر له رڼا ډکې کړې، ارام شوم، لکه د دښتې جل وهلی چې د يخو اوبو په چينه ور پرېوځي، غوښتل مې سترگې ورسره مخامخ کړم، تربې سترگې يې ټيټې کړم او اغوستی نقاب يې وسوځوم، خو هغه تښی و او پلونه يې په وینو سره وو.

۲۰۱۵ د سپتمبر ۱۴مه

## د واکمن تصویر

د ښار په گڼه گوڼه کې لیکه موټر ولاړ وو. یوه کوچني ماشوم د هېواد د خو لسیزو واکمنانو د لویو او کوچنیو رنگارنگ انځورو گېډۍ په غېږ کې نیولې وه، دوړ یې مخ بې رنگه کړی و، په نوبت سره د هر موټر څنگ ته ور نږدې کېده او بندو ښښو ته یې تصویرونه نیول.

ټولو به لومړی انځورونو او بیا ماشوم ته بد بد وکتل، ماشوم به هم خپل انځورونه له سترگو تېر کړل، ناهیلی به شو او بیا به یې بل موټر ته لاس اوږد کړ.

د څنگ موټر نه یوه عینکي ځوان چې کاغذونه او عریضې په گوندو اېښې وې، د موټر ښښه ښکته کړه، ماشوم یې په اشاره د ځان خواته راوغوښت.

د ماشوم په سپېره تندي کې خوښي وځلېده، ځوان د عکسونو بڼډل د زړه له پاسه چاڼ کړ، د هېواد اوسنی واکمن تر ټولو لوی عکس یې په کې پیدا کړ، ماشوم ته یې له ښودلو پیسو یو څو زیاتې ورکړې، ماشوم په منډه روان شو.

ځوان لومړی په غېږ کې اېښو پانېو ته وکتل، په یوه پانه یې څو  
لاسلیکونه له سترگو تېر کړل او بیا یې د واکمن تصویر په خپل ټول زور  
ومروړه، څپرې یې کړې او ټوټې یې له بښېښې لاندې وغورځېدلې.  
موټرو حرکت وکړ، د خاورو او گرد یوې کمزورې څپې د څپرې شوي  
تصویر ټوټې په پلې لاره خورې ورکړې کړې او د لارویانو په پښو کې  
ورکې شوې.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲۲مه

## زرین خپرکي

ته په زرو خپرو او زرو بنهوراخرگنده شوي، د زمان هرې شپې دې د  
بنکلا په رنگين کتاب کې د نازونو او کرشمو لسگونه زرین خپرکي  
پرانېستل، خوزه زر سترگی نه وم، د هررنگ او بنکلا مريدي مې نه وه  
کړې.

زما سترگو د زمان په دې پرانستي کتاب کې يوازي يوه خوږه ژبه او يو  
ابدي بنايست لوستی و.

زه او سترگې مې لا د يو بل په واک کې وو، زما سترگې له اوبنکو او بې  
ساري درد ډکې وې، خو وخت لا تر اوسه ورته د بدلېدو د هنرخپرکي نه و  
پرانېستی او د خپل ليد دايره ورته بڼه څرگنده وه.

۲۰۱۵، د اکتوبر ۲مه

## سوله او ماشوم

د پاچا ځانگړې استازی د خپلو وسله والو ساتونکو په دایره کې یوه کلیوال ښوونځي ته ورغی، په ښوونځي کې ورته ځانگړې تیاري نیول شوي وه، ماشومانو له خپلو باغونو د تازه گلانو راوړې گېډې ور وړاندې کولې او د هغه هر کلی یې کاوه.

استازی له سلام او نمایشي روغې وروسته د ښوونځي په دهلېز کې اېښي درېغ ته ورغی، په دېوالونو د سولې په اړه د ماشومانو په نازکو گوتو لیکلې پردې او کاغذي ټوټې را ځوړندې وې، په ځیر ځیر یې ورته وکتل او خبرې یې پیل کړې.

مور ټول سولې ته اړتیا لرو، سوله ژوند دی، ښکلا ده، ساه ده، زموږ د معظم پاچا هیله ده، د ژوند یو بل نوم دی او... خبرې یې اوږدې شوې، ښوونکو ورته سرونه خوځول، خوله لومړۍ څوکی ورته یو وچ کلک او د ځلانده سترگو خاوند زده کوونکی اوچت شو، د هغه خبرې یې پرې کړې. ښاغلیه! په دې خبرو خوزه ډېر مخکې پوهېدم، مور مې په غېږ او زانگو کې راته کړې وې، ته چې د کومې سولې خبرې کوي، هغې له ډېر پخوانه زموږ په زړونو کې د یوې اغلې مېلمنې په توگه ژوند درلود.

خو جگره لا پاتي ده، جگره لا هم ستاسې په خېر بناغلو ته بنکلي بنکاري، مينه ورسره لري، په يوازيتوب او خيالونو کې يې پالي، مننه يې کوي چې دوی ته يې مقام او ستر نوم ورکړی. سوداگري پرې کوي، شپه له جگرې او ورځ له سولې سره تېروي.

ماته بنکاري چې ستا او ستا د شاهي ملگرو ذهن او زړه او س هم په جگره پايي، سوله مو د يوې بې وزلې سوالگري په خېر رتلي، ستاسې دنګې ماني، جاه و جلال، سپين رنگونه، نرم لاسونه او شاهانه لباسونه د همدې جگرې له لمبور او تلي.

تاسې ددې جگرې اور خپله بل ساتلی، نور په کې سوخي، خو تاسې يې په رڼا کې وړاندې ځی، خپل لوری او منزل لتوی، خپل نازولي ماشومان او ميندې ورنه لرې تښتوی، خو موږ په کې هره شېبه سوځو. هغوی چې ستاسې د لارې خنډ گرځي، بايد په همدې اور کې وسوخي، ستاسې له مخې چپ شي، چې هسې نه يوه ورځ ستاسې په خېر د يوه بنکلي او ارام ژوند خوند وڅکي، ستاسې په خېر شاهانه ژوند پيدا کړي، ځانته دنګه ماني جوړه کړي او له جگرې يې زړه تور شي. تاسې لا تر اوسه له خپل ځان سره سوله نه ده کړې، تاسې لا د خپل ذهن د جگرې دوزخي اور نه دی مړ کړی، د نورو مرګوني درد مو خپل نه دی ګڼلی، دا خاوره مو د مغروره پلونو پر ځای په تندي او شونډو نه ده بنکلي کړې، نو څنگه به سوله خپل پاسته لاسونه ستاسې د غاړې امپل کړي؟!

ستاسې مایبو ته چې هر سهار د رنگارنگ او تازه گلونو گډېدې، درځي، هغه دلته زموږ پلرونه په خپلو اوبنکو او خولو... ماشوم غوښتل خپلې خبرې په لوړ غږ نورې هم وغځوي خو ماشوم ته د "بې ادبه!" او "سپین سترگيه!" نارو زور واخيست.

د پاچا استازي په خپل تندي روانې خولې پاکولې، ځینې ښوونکي د ښښې په دود ورته لاس په نامه وو، خو ماشوم هسکه غاړه نیولې وه او د پاچا د استازي له مړو سترگو یې عجیبه خوند اخیست.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۲۱مه

## شکایت

اوبنکې د مات او ځورېدلي زړه ژبه وي، په دې ژبه پوهېدل تور و او لفظونو ته اړتيا نه لري. هغوی چې وینس زړه او وجدان لري، په پټو سترگو یې هم لوستلی شي، خو که زړه ماتې او ځورېدلی انسان د خپلو اوبنکو په کنگل پخه ډډه ولگوي؛ نو خپله هم په دې رڼه سمندر کې ډوبېږي.

د اوبنکو دا گران بیه مرغلرې باید د فکر او هوډ په کلک تار کې وپیيل شي. یوازې د نورو خواخوږي خپلول بریا نه ده، بریا په دې کې ده چې له دې نازک تاره ځنځیر جوړ شي، ظالم او اوبنکي بهوونکی پرې کلک وتړل شي.

هغوی چې له ژونده د پېړیو تجربې لري، ټول په دې پوهېدلي چې غوره او خوندور کباب د سکروټو له پاسه د خپلو اوبنکو په څاڅکو پخېږي او پرلپسې اوبنکې یې د وریت والي سبب گرځي.

۲۰۱۵ د اکتوبر ۳مه

## هيله

پوليسو د ژمي په يوه ساړه ماښام دوه كسه د كوم جرم په تور په خپله  
خو متره اوږده نظارت خونه كې واچول او دروازه يې پسې بنده كړه.

شپه سخته سپره او تپه تياره وه، دواړه تورن ښه پوهېدل چې بې گناه  
دي، خو له نظارت خونې يې د وتلو كومه لاره هم نشته.

يو ناهيلي شو، دور ته يې ډډه ووهله، خو بل ټوله شپه په اوږده نظارت  
خونه كې د كوم سوري او سوړې موندلو په لټه قدم وهلو.

هر اواز ته به خك و او هرې چولې ته به يې په دې هيله كتل چې كه د بيخ  
نه د بيخ كېدو او تېښتې كومه لاره پيدا كړي.

سهار چې د پوليسو امر دروازه پرانېسته، يوه بندي له ډبرو سړو ساه  
ور كړې وه او دور ته شخ پخ پروت و، خو هغه چې ټوله شپه يې د خلاصون  
هڅه كوله، وينه يې گرمه وه او تر اوسه يې هم د ژوند او خلاصون په هيله  
قدمونه وهل.

د لمر له راختلو سره يو ژوندي سړی او بل مړی له نظارت خونې ويستل  
شول، د ژوندي كس په ليدو د پوليسو لاسونه لړزېدل او په بيخ كې خولې  
پرې را ماتې وې.

۲۰۱۵ د نومبر ۲مه

## توپیری تفکر

د ژوند له هرې پېښې او شېبې سره عادي یا هم یو رنگ چلند او په اړه یې یو ډول فکر کول زموږ ژوند ته بدلون نه شي ورکولی، د مازدیگر د لمر لوېدو شېبه هېڅکله د سهار د لمر راختلو زړینې شېبې ته نه ده ورته. په بازار کې له خپل یوه سپین ږیری دوست سره مخامخ کېدل زموږ د یوه ځوان ملگری سره د مخامخ کېدو او خبرو اترو په څېر نه دي.

د هر څه په اړه توپیری تفکر موږ خپل ژوند او نړۍ ته زیات نږدې کوي او پوهه راکوي. د ترکانۍ (نجاری) په بازار د تېرېدو پرمهال باید د کړکۍ جوړونکي او تابوت جوړونکي له هتۍ څخه زموږ لیدنه او اخیستنې عادي او یو ډول نه وي.

د ښکلو مایو لپاره د مرمړ ډبرو د فابریکې تر څنګ د شناخته جوړونکي او کتیبه لیکونکي هتۍ د کاروبار او پیسو ګټلو وسیلې دي. هغوی خپل کسب ته په یوه سترګه ګوري، خو موږ باید خپله دویمه سترګه هم فعاله کړو او پر خپلو ټولو حواسو او احساس ورته ځیر شو.

چاپیریال او ټولنه د ژوند د زده کړې لپاره پرانېستی کتاب دی، لوستل یې ژوندی حس او وینس فکر غواړي، د لویو انسانانو د بریا راز او پیغام په همدې کې نغښتی دی.

۲۰۱۵ د اپریل ۱۷مه

## توپرونه

د اختر درېیمه ورځ وه، دوه ستري ستومانه او په گردونو لړلي کوچیان له لارې را وگرځېدل، په شنه سهار يې په تنديو د ستړيا خولې راماتې وې.

د نږدې يوه پوريز او ساده کور دروازه يې ور ټک ټک کړه، چای او ډوډۍ يې ترې وغوښتل، خو دروازې ته راغلي کس په بې پروايۍ بهانه ورته وکړه او منفي ځواب يې ورکړ.

ماليدل چې له همدې کور نه هوا ته د گرم تناره لوگي اوچتېدل او د خوندورو خوړو او پخې ډوډۍ بوی دواړو وړو لارويانو ته د کور اصلي کيسه کوله.

له دروازې ناهيلي ولاړل، د يوه بل نږدې ښکلي او نسبتا مجلل کور دروازه يې ور ټک ټک کړه، شېبه وروسته ورته يوه کس د دېوال سيوري ته دسترخوان هوار کړ، چای، ډوډۍ او مېوه يې ورته کېښوده.

د ستړو لارويانو په تندي کې مې عجيبه رڼا او خوښي وليده، د آرام ساه يې واخيسته، دواړه کورونه يې په بيا بيا له سترگو تېرول او له هرې مړۍ سره يې کوربه او دهغه دروازې ته د خوښۍ او مننې په انداز کتل.

د ژوند بېلابېلې کچې او تفاوتونه بې څه نه نه وي، شتمني او بېوزلي  
زموږ له زړه او نيت سره تړلې، ځينې ټول عمر زيار و زحمت وباسي، خو  
ژوند يې بدلون نه کوي، ژوند ترې روان وي، ځينې بيا آرام او بې زحمته  
عمر تېروي، خو ژوند ورپسې خپله روان وي.

هلته پوه شوم چې دا هنر يوازې په زيار او کوبښن کې نه دی، د ژوند  
ډېرې خوښۍ د انسان په اراده، اخلاص او نورو ته د ورکړې په صفت کې  
نغښتې چې موږ پرې نه پوهېږو، خو بدله يې لس چنده او سل چنده تر  
لاسه کوو.

۱۳۹۴ د اختر ۴مه

## خبرې

بنوونکي مې لاس په لاس کې ټينگ کړ او راته وويل :

ځينې خبرې د شاتو په څېر خوږې وي، اوره يې، خو په خوږلت يې دومره ځان مه روږدی کوه چې يوه ورځ يې وانه ورې، نو غوږونه دې له نورو ترخو خبرو سره د نا اشنايي له امله په درد شي.

داسې خبرې هم شته چې د زهرو په څېر او حتی له زهرو ترخې وي، اوره يې، خو همغه شېبه يې له زړه داسې وباسه لکه هېڅ دې چې اور بدلې نه وي، دا تريخوالی ستا زړه او روح ته رېښې کوي او د وخت په تېرېدو دې له ځانه هم پردی کوي.

هغوی چې تاته يې ترخه خبره کړې، يو وخت يې درته په زرگونو خوږې خبرې هم کړې، څه وشول که نن يې بې ارادې يو څه له خولې راووتل او تا له ځانه دومره پردی کړ لکه هېڅ يې چې نه پېژنې.

ته پوه شه چې هغه په زړه کې د پېښماني په سرو سکروټو اوږي را اوږي، خو هغه جرئت يې لا هم ندې موندلی چې تاته د بښنې لپاره راشي. ډاډمن اوسه چې دا شېبه يوه ورځ حتما را تلونکې ده.

۲۰۱۵ د نومبر ۲۲مه

## تاریخی پانه

د کلونو پخوا خبره ده، غور نیکه مې د مرگ او ژوند په کشمکش کې را  
گیر و، خو تر وروستیو سلگو وړاندې یې زما نیکه ته یو لیک ورکړ او  
ورته وویل: زویه! په دې پانه کې زما د ټولو دښمنانو نومونه لیکلي دي.  
که غواړې چې ارام ژوند وکړې؛ نو یو په بل پسې یې له منځه یوسه.

نیکه مې لیک له ځان سره ساتلی و، کله چې هغه هم په جگړه کې د  
لگېدلي ټپ له امله یوه شپه د ژوند پر وروستی پوله ولاړ و؛ لیک یې را  
واخیست، خو نور نومونه یې هم په کې زیات کړل او لیک یې زما پلار ته  
په چوپه خوله او لړزېدلو لاسونو تسلیم کړ.

اوس هغه لیک زما له پلار سره دی او زه یې گورم چې هره شپه ناوخته  
خپلې عینکې را اخلي او نوې کرښې په کې زیاتوي. زه پوهېږم چې نن یا  
سبا به دغه لیک له خپل وصیت سره ماته راکوي.

اوس نوزه له عجیبه ذهني جگړې سره مخ یم، ځکه زما تصمیم عجیبه  
او بل ډول دی، ما پرېکړه کړې چې دغه تاریخي پانه له یوې مخې سپینه  
کړم او خپل زوی ته په کې د انسان په نوم د مینې ښکلی شعر ولیکم.

۲۰۱۴ د سپمبر ۳۰مه

## شاهانه تاج

په کوټه کې لگېدلې ډېوه، اوښکې، اسويلي او سلگي.  
ميين فکر کاوه چې همدا ژوند دی او مينه به يوه شپه خامخا ددې کوټې  
ور ورټکوي، خو بهر د پنځلسم سپوږمۍ وړانگو، ځلېدونکو ستورو او  
په دره کې خپاره شپني شور ورته د طبيعت د راز او نياز په زرو ژبو نارې  
وهلې چې وه گرانه !

را ووځه، ژوند هلته نه، دلته دی، د مينې لاره ستا د کوټې له مخې نه،  
بلکې ددې غرونو او ځنگلونو له منځه تېره شوې او د سهار له لمرڅرک  
سره پای ته رسېږي، مينه په تاپسې نه درځي، ته به په مينه پسې ځي.  
مينه سوالگره نه ده چې ستا د کوټې بنده دروازه ټک ټک کړي، دهغې  
په سينو لاسونو کې هغه شاهانه تاج دی چې ستا لپاره يې له ځان سره  
راوړی.

۲۰۱۵ د دسمبر ۵مه

## سل کلن بوډا او دوې ورځې

سل کلن بوډا په ټول ژوند کې دوه ځله ښار ته راغلی و، لومړی ځل دېرش کلن زلمی و، ښار ته په را رسېدو سره یې ولیدل چې ټول ښار تورو جنډو او د ویر سندرې په سر اخیستی، ټول ښاریان د پاچا تصویرونه له ځان سره وړي او په چیغو ژاړي.

وروسته خبر شو چې نن د هېواد محبوب پاچا مړ شوی، ټول خلک پرې خپه دي، په فضا کې د غم ساندي او سندرې خورې دي، هره خوا ویر او ماتم دی، ټول په دې هڅه کې دي که دهغه په تابوت یې د گلونو د یوې گډې اېښودلو ویاړ په نصیب شي. ددغه دېرش کلن کلیوال زلمی له سترگو هم ناخاپه او ښکته وڅڅېده.

دویم ځل یې تازه په سل کلنۍ پښه اېښې وه، ښار ته په را رسېدو بیا هم تصادفا له عجیبه پېښې سره مخ شو، ټول خلک په خوښیو او مېلو سر وو، یوازې شاهي سرتېرو په خپلو څېرو کې د غم او خپګان څرګندولو مصنوعی هڅه کوله.

خوان کړوسي يې په لوړ غږ په غوږ کې ورته وويل چې پاچا مړ دی، خو په مرگ يې ټول خوشحاله دي او د هېچا په لاس کې هم د گلونو گېډۍ او د وير جنډې نه ښکاري. بوډا وليدل چې د ټولو په شونډو د اختر د ورځې په څېر موسکا خوره ده. په سختۍ يې بې غاښو وړۍ د خدا په دود را څرگندې شوې.

په ښار کې د پخواني پاچا د مړينې ورځ او ستر ماتم يواځې همدې بوډا ته ښه په ياد و، په دې راز او ددې دوو ورځو او دوو پېښو په توپير يوازې همدا په کلي کې لوی شوی او زوړ شوی بوډا پوهېده چې د پاچا او ولس اړيکه څومره سخته او مهمه وي او دا دوي ورځې ولې يوله بل دومره توپير لري!

۲۰۱۵ د دسمبر ۱۲مه

# اووه ورځې، اووه فريادونه

لومړۍ ورځ - لومړۍ فرياد - پنجشنبه

لمر راوخوت، زرينې وړانگې يې د گادي له کړکيو راپربوتې، زه په لاره روان يم، سترگې مې برېښي، يو خواته مې غر او بل خوا مې مست روان سيند دی، د لمر وړانگې په دواړو لگېږي خو هم د سيند له زرينو څپو او هم د غرونو له بښېښې کمرونو بېرته انعکاس کوي او زما په سترگو لگي.

بس شېبه په شېبه همدا راته وايي چې د نړۍ په يوه لرې کونج کې چې اوس يو څوک له خوبه راويښ شي او د لمر وړانگې دا پيغام ورکړي چې گران يې په ډېر لرې سفر روان دی؛ نو څه به کوي؟ ايا د دې ټولو سزا ستا په غاړه نه ده؟ زه هم مخامخ لارې ته وگورم او له ځان سره يوازې "هو" ووايم.

دويمه ورځ - دويم فرياد - جمعه

له مودو وروسته د کور دروازې ته لنډ شوی يم، په ذهن کې مې بېلابېل سوچونه د ماشومانو غوندې په تړپکو زخغلي راغلي، کله وایم مور به څوک خبر وي، څوک به زېری ورباندې کوي؟ څه به وايي؟ په کوم ځای به مې بښکل کړي له ډېرې غوسې نه خو به په مخ څپېږه نه راکوي؟

په شونډو مې موسکا خوره شي، پښه نيولی شم او زړه نازړه دروازي شرنگولو ته لاس کړم خو ناڅاپه مې يو څوک رايا شو، ډېره لرې يوازې ناسته ده، د ماشومې غوندې يې سترگې له اوبښکو ډکې او سرې دي، راپسې څپه ده او له ډېره څپگانه غوسې اخیستې، په زړه کې پټه پټه راپسې ژاړي، لاسونه مې

مراوې او پښې مې سستې شي، ځای پر ځای ودرېږم او د دروازې مخکې راته  
ستا مراوې څېره وځاندي.

درېمه ورځ - درېم فریاد - شنبه

د کور په حجره کې ویده یم، سهار وختي یو ځل بیا لمر راختلی، کړکیو ته  
نږدې په ولاړ و ونو کې مرغان چغېږي، د کور شا ته مو د بښوونځي د ماشومانو  
شور ماشور دی او په شور زوږ سره په مستې-مستې د بښوونځي په لور روان  
دی.

راته یاد شي چې زه هم یو وخت همدا سې څوک وم او په دې ډله کې به مې  
منډې وهلې، خو هر څه پای ته رسېدلې، ډېر داسې ماشومان منډې وهي چې  
زما د ماشومتوب په وخت کې نه و؛ خو اوس هغوی روان دي او زه ویده یم،  
دروازه تکهېږي، وړوکي ورېرونه مې نارې وهي....

کا کا... کا کا پاڅه لمر راختلې!

زه هم پاڅم، سترگې وموښم، خپل لیدلی خوب بیا سترگو ته راوړم، ته پرېشانه  
ناسته وې، زما په اړه سوچونه کوي او دوه ماشومان دې مزاحمت کوي، خو ته نه  
پوهېږې چې ما ته غوسه شې او که هغوی ته؟ زه هم پاڅم ته له خوبونو راووځې  
او ټوله کوټه ستا انځورونه ونیسي. ستا د مراوې څېرې او خپه زړه دردونه  
ټوله کوټه د فریاد او خواږه درد په رنگونو وپوښي.

### څلورمه ورځ - څلورم فرياد - يکشنبه

مازديگر دی، د سيند په غاړه له خپلو ملگرو سره ناست يم، هغوی ټول راته خبرې کوي، شعرونه وايي او د فطرت د بنسکلاوو په ستاينو سردي، خوزه په چمن کې مړاوی ناست يم، پنبې مې غځولې او سيند ته يوه يوه شگه غورځوم، په روانو اوبو کې کړې جوړوي، وړاندې ځی او ورکېږي.

کله کله کبان هم په دغه دایرو کې را ایسار شي او په ورغورځېدلي کاني پسې لامبو وهي. زرمې پام شي چې زموږ د ژوند نړۍ يو څپاند سمندر ته ورته ده.

زه هم يو کب يم او د يوه سپېڅلي زړه نه په را اوچتو شويو زرينو څپو کې نغښتی يم، داسې څپې چې له ما سره روانې دي او ما له ټگرونو او گردابونو ساتي، همدا څپې په اوبو کې هم ستا د بنسکلا او زړه وړمې خوروي او ما د دې لپاره هڅوي، چې يوازې ستا لپاره په مينه او وياړ سره ژوند وکړم.

### پنځمه ورځ - پنځم فرياد - دوشنبه

ما بنام دی، په يوه اوچته برنده يوازې په لمانځه ولاړ يم، هرځل ناکامه هڅه کوم چې ټول حواس، زړه او روح مې د هغو له حقيقي مالک سره ملگري کړم، خو بيا گڼې انديښنې او يادونه رامخکې شي، زړه او روح مې له دغه سترې او لا يزاله هستۍ بل خوا وړي، خو يو څه تل راسره وي او بل خوا ته مې نه شي وړلای.

فکر کوم چې ډېر لږې د يوه سپېڅلي، دردېدلي مات خور وښانه او خواږه زړه ساتنه را دغاړې ده، پروردگار ته خپل ټول عجز او زاري وړاندې کړم، د دې توان او حوصله ورنه وغواړم چې په خپل دغه مسوليت کې مې کامياب لره، خو ورسره په هره سجده کې دا شکرونه هم ادا کوم چې په يوه داسې پاک کور کې دې ځای راکړ، په کې اباد دې کړم او دې حد ته دې را ورسولم چې اوس مې

پردی نه گنبي، په درد کې راسره دردېږي او خندا کې راسره خوښ او په خندا وي. بس په همدې توگه د ماښام لمونځ رانه د نورو معمولي وختونو څخه اوږدېږي.

شپږمه ورځ - شپږم فریاد - سه شنبه

له خپلې مورجانې سره ناست يم، دواړه د تېرو وختونو کيسې کوو، خو مور مې راته د ماشومتوب خبرې کوي، کله کله راته خاندي، شېبه وروسته زمونږ خنداگانې زما وريندار گانې اوري، په خوښۍ زمونږ خواته راځي، تر څنگ مو کبني او ټول د هغې په خوا کېږي.

په همدې وخت کې زه ورنه د ځان خلاصولو هڅه کوم، له جيب نه ميايل را وباسم، روښانه يې کړم، خو بيا شبکې کار نه کوي، څپه نه لري، وړوکې وراه مې راته وايي:

کاکاجانه! طالبانو زمونږ شبکې بندې کړې، زما پلار جان هم زنگ نه شي را وهلی، زه لاس اوچت کړم، له ټيو ټيو سره د صفحې په مخ ليک راځي زريې پرانېزم، ستا ليک وي، په مينه او تلو سه يې وگورم خو زړه مې ودردېږي.

تا راته د خپل درد خبرې کړي، زړه دې يوه نوي ازمون ته پرېشانه وي، خو زه پوهېږم چې بريا به بيا هم ستا په برخه وي، زه پرېشانه شم، هغوی يو بل ته وگوري او بيا يې زما حالت په تعجب کې واچوي.

زه پوهېږم چې يو چا ته څومره اړيم او هغې هم په ټوله نړۍ کې له هر چا وړاندې خپل فریاد ما ته کړی زړه سترگو را را روانه اوښکه پاکه کړم، خو دا کار مې د درد پټولو يوه ناکامه هڅه وي.

اوومه ورځ - اوم فریاد - چهار شنبه

بيا هم د مخه ښې شېبې دي، زړه مې درد نيولی، بيا د خپلې مور مخکې ولاړيم، لاس يې ښکلوم او په يوه سفر روانېږم، دا شېبه له ما نه تاسې ښه

انځورولی شی، په تاسې ټولو به کله کله په خپل ژوند کې داسې شېبه راغلي وي چې د خپلې مورجانې مخکې ولاړ وي او مخه ښه ترې غواړي.

زه خپلې اوبنکې پاکې کړم، د مور لاسونه ښکل کړم، خو په سترگو او زړه کې مې یوه نوې خوښې څرکونه وهي، پوهېږم چې دغه ټول دردونه ستا یادونه راڅخه اخلي، زه په درد کې روان یم خو د خوښۍ په لور ځم، پوهېږم چې ته مې ډېر په بې صبرۍ انتظار کوي؛ نو ځکه خو مې قدمونه گړندي شي، هواته وگورم او ستا پاک زړه ښکل کړم، زراته څرگنده شي چې د دوو سپېڅلو زړونو تر منځ یم او دوو انسانانو د دعاگانو په وژرونو کې نغښتی.

وا! دادي را ورسېدم، اوس نو تر ټولو سخته او دردونکې شېبه ده، ځکه چې له تاسره مخامخ کېږم، رانه خپه یې او زه دې د پخلا کولو الفاظ گورم، دا شېبه څومره رنگینه ده، کله کله وایم چې هسې نه دا هم زما د ژوند د ځینو نورو شېبو غوندې ستا یاد او یو زرین نه هېرېدونکی خوب وي.

۲۰۱۲ سپټمبر ۲۰ مه



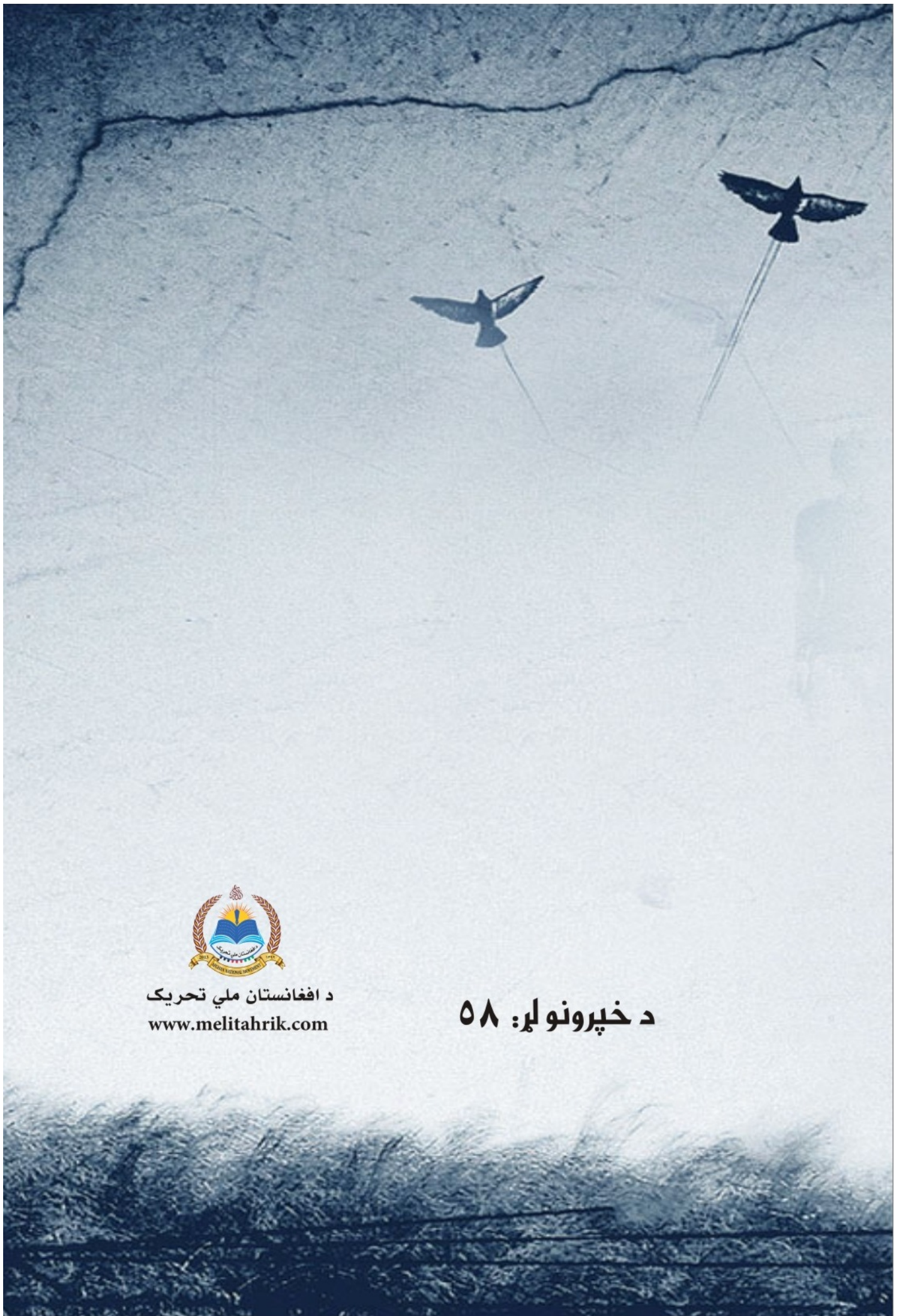
## مننه او کور وداني

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پال او فرهنگپال شخصيت  
بناغلي (حاجي عبدالقيوم پردس) څخه د زړه له تله مننه کوي  
چې د دې اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي تحريک وياړي چې د  
علمي اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ  
له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په  
خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې  
وغځوي.

يو ځل بيا ددې اثر له ليکوال او چاپوونکي څخه د زړه له تله مننه  
کوو چې ددې اثر د ليکلو او چاپولو جوگه شول.

په فرهنگي مينه

د افغانستان ملي تحريک



د افغانستان ملي تحريك  
[www.melitahrik.com](http://www.melitahrik.com)

د خپرونو لړ: ۵۸

**Thank you for reading**

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

**[www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**

*Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English*